

**UCHWAŁA NR LIV/374/2024
RADY POWIATU SZTUMSKIEGO**

z dnia 23 lutego 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie sztumskim na lata 2024-2028”

Na podstawie art. 12 pkt. 8a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024r., poz. 107 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021r. poz. 1249 z późn. zm.) Rada Powiatu Sztumskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie sztumskim na lata 2024-2028”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Nr XLIV/317/2023 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2023-2027.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sztumskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Sztumskiego

Dariusz Browarczyk

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ
OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE SZTUMSKIM NA LATA 2024-2028**

Sztum 2024

Spis treści

Wstęp	4
1. Podstawy prawne systemu przeciwdziałania przemocy domowej.....	5
2. Zdefiniowanie problematyki przemocy.....	6
A. Rodzaje przemocy.	6
B. Cykl przemocy.....	7
C. Przemoc tematem „tabu”.	8
D. Skutki przemocy.	9
3. Obowiązki organów administracji rządowej i samorządowej w przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	11
A. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:	11
B. Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:	11
C. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należą w szczególności:	11
4. Diagnoza zjawiska przemocy.....	12
A. Charakterystyka powiatu sztumskiego.	12
B. Zasoby instytucjonalne powiatu sztumskiego.	14
C. Przemoc na terenie powiatu sztumskiego.....	17
I. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Ośrodków Pomocy Społecznej funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego.....	18
II. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Komendy Powiatowej Policji w Sztumie.....	24
III. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Sądu Rejonowego w Kwidzynie.....	30
IV. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie.....	33
V. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego	34
VI. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych przesłanych przez szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu sztumskiego.....	36
VII. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.....	39
A. Punkt Interwencji Kryzysowej	39

B. Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową	40
C. Mieszkanie chronione treningowe o charakterze interwencyjnym w Sztumie	40
VIII. Analiza przemocy domowej w środowisku lokalnym wykonana na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych	42
5. Analiza SWOT	51
6. Cele programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie sztumskim na lata 2024-2028.	53
7. Szczegółowy opis programu (harmonogram).....	54
8. Adresaci programu.	61
9. Realizatorzy programu.	61
10. Oczekiwane rezultaty.....	61
11. Monitoring programu.....	61
12. Sposób i częstotliwość prowadzenia sprawozdawczości.....	62
13. Zasady i źródła finansowania.	62
14. Ewaluacja programu:	62
15. Bibliografia	62

Wstęp

Opracowany „Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie sztumskim na lata 2024-2028” jest wykonaniem delegacji ustawowej zawartej w art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Założeniem niniejszego Programu jest interdyscyplinarna współpraca na poziomie gmin i powiatu oraz korelowanie prac na rzecz zapobiegania, zwalczania, a także przeciwdziałania przemocy domowej poszczególnych instytucji.

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego. Zakładamy, iż cel może zostać zrealizowany poprzez działania profilaktyczne, ale również poprzez specjalistyczną pomoc skierowaną do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc.

Program został stworzony w oparciu o przeprowadzoną diagnozę zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców Naszego Powiatu oraz na podstawie danych statystycznych uzyskanych od niżej wymienionych instytucji:

- ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu powiatu sztumskiego,
- szkół ponadpodstawowe z terenu powiatu sztumskiego,
- Komendy Powiatowej Policji w Sztumie,
- Sąd Rejonowy w Kwidzynie,
- Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie.

Niniejszy Program będzie podstawą strategii przeciwdziałania przemocy na terenie powiatu sztumskiego, która w założeniu przyczyni się do współpracy systemu pomocowego, usprawnienia działań interwencyjnych oraz pomoże przeciwdziałać przemocy domowej i ograniczy jej skutki.

1. Podstawy prawne systemu przeciwdziałania przemocy domowej

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym.
- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2023.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 20 czerwca 2023r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023r. w sprawie programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

2. Zdefiniowanie problematyki przemocy.

Według ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zjawiskiem tym jest: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Przemoc może mieć charakter instrumentalny lub bezinteresowny, co jest zależne od przesłanek kierujących osobą stosującą przemoc. W zależności, co poprzez przemoc chce osiągnąć jej sprawca. Niezależnie jednak od pobudek sprawcy, ofiara cierpi i jest narażona na trwałe uszkodzenia fizyczne, emocjonalne, a przede wszystkim psychiczne.

Wyróżnia się następujące cechy przemocy:

- jest zawsze intencjonalna,
- przemocą jest naruszenie jakichś spraw i dóbr jednostki,
- przemocą jest naruszenie praw dóbr jednostki, które umożliwia jej samoobronę,
- przemoc zawsze powoduje jakąś szkodę,
- przemoc „lubi” się powtarzać,
- przemoc często jest rozpaczliwym zagłuszeniem poczucia niemocy,
- za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca,
- zagrożenie przemocą jest w istocie aktem przemocy,
- nie każda forma przemocy jest naruszeniem prawa.

A. Rodzaje przemocy.

Przemoc fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

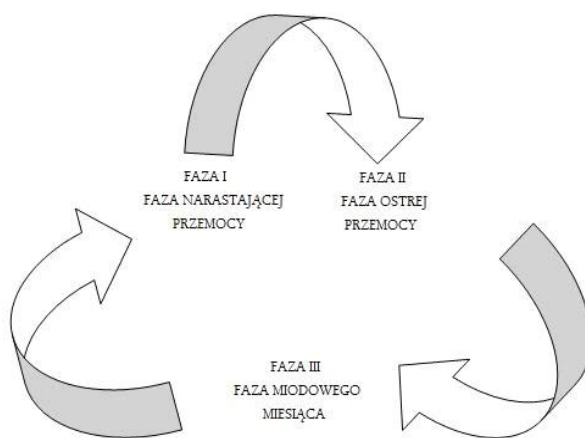
Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Przemoc seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

Przemoc ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąs własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Przemoc poprzez zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

B. Cykl przemocy.

Ryc. 1. Schemat cyklu przemocy.

Na powyższym rysunku ukazano schemat cyklu przemocy. Przemoc domowa jest często powtarzającym się działaniem, w którym psychologowie wyróżnili poszczególne fazy.

Faza I

Faza narastającego napięcia lub faza narastającej przemocy- jest początkiem cyklu, jest to faza charakteryzująca się wzmożonym napięciem i zwiększeniem częstotliwości sytuacji konfliktowych.

Faza II

Faza ostrej przemocy- następuje rozładowanie agresji poprzez dokonanie aktu przemocy.

Faza III

Faza miodowego miesiąca- jest to faza, w której sprawca okazuje skruchę, przeprosza ofiarę często obiecując zmianę zachowania deklarując głębokie uczucia do ofiary.

Cykl przemocy może przerwać odpowiednia pomoc specjalistów. W przeciwnym razie schemat powtarza się.

Poszukiwanie pomocy przez ofiarę występuje zwykle w fazie ostrej przemocy, kiedy to dojdzie do np. pobicia, gwałtu, okaleczenia. Wtedy ofiara sięga po pomoc policji, ośrodków interwencji kryzysowej, ośrodków pomocy społecznej lub szukając schronienia w instytucjach świadczących tego rodzaju pomoc. W przypadku objęcia odpowiednią opieką daną osobę istnieje szansa na wyrwanie jej z trwania w sytuacji przemocowej i przerwanie cyklu przemocy, jest to czas, gdzie pomoc może zostać udzielona zarówno sprawcy, jaki i ofierze przemocy. Niestety często bywa tak, że w kolejnej fazie tj. w okresie miodowego miesiąca, ofiara daje się manipulować sprawcy i daje wiarę obietnicom sprawcy, przez co cykl przemocy trwa dalej.

Pomoc osobom doznającym przemocy jest trudna, ze względu na niezdecydowanie ofiary, strach i lęk przed sprawcą, obawy ze względu na wtórną wiktyzację. Należy pamiętać, że osoba doznająca często trwała w relacji przemocowej z oprawcą od dłuższego czasu, przez co może być zastraszona, lub doznała już różnego rodzaju zaburzeń, psychicznych oraz emocjonalnych.

Ważne jest, aby specjalistyczną pomocą obejmować nie tylko ofiarę, ale także sprawcę przemocy, który często potrzebuje rozwiązania jego własnych problemów, które skłaniają go do znęcania się na osobach słabszych odreagowując swoje niepowodzenia.

C. Przemoc tematem „tabu”.

W świadomości Polaków istnieje przekonanie, że przemoc, to tylko incydenty pokazywane w programach telewizyjnych. Przecież nas to nie dotyczy. Społeczeństwo często ignoruje przejawy przemocy czy agresji twierdząc, że nie jest to ich sprawa. Słyszac awanturę rodzinną w mieszkaniu sąsiadów, często podgłównia się muzykę, lub skupia się na wykonywaniu obowiązków domowych nie bacząc na prawdopodobieństwo terroru mającego miejsce tuż obok. Słyszac płacz, krzyk, awanturę być może zapukać do drzwi i zapytać: Czy wszystko w porządku? Bo może właśnie to będzie dobry moment, w którym osoba przełamane się i sięgnie po pomoc. Nikt nie powinien pozostawać obojętny, dlatego należy reagować, na każdy akt przemocy skierowany do niewinnej osoby i zawiadomić odpowiednie służby o zjawisku przemocy wokół nas.

Przemoc będzie trwała dotąd dopóki nie zakończy się na nią społeczne przyzwolenie. W przypadku przemocy należy pamiętać, że ofiara nigdy nie jest winna. I nie powinniśmy być obojętni na krzywdę ludzką, gdyż jest to zjawisko szeroko rozwinięte i może dotknąć każdego z nas.

W świadomości społeczeństwa istnieje wiele zaściankowych poglądów dotyczących przemocy. Oto kilka z nich:

Jak wychować dziecko bez klapsa? Przecież to nic złego.

Klaps jest jedną z form przemocy fizycznej należy pamiętać, że mimo małych obrażeń fizycznych, klaps może wywołać ogromne zmiany w psychice dziecka. Jest to objaw nieprawidłowej komunikacji z dzieckiem.

To patologia, im nie warto pomagać.

W rodzinach dysfunkcyjnych częstą przyczyną przemocy jest nadmierne spożywanie alkoholu, brak pracy, brak perspektyw, złe warunki mieszkaniowe, bieda, niezaradność życiowa, brak odpowiedniej komunikacji. Nie należy ulegać stereotypom. Rodziny dysfunkcyjne to nie tylko rodziny o niskim statusie ekonomicznym. Przemoc nie występuje wyłącznie w środowiskach dysfunkcyjnych, patologicznych. Często przemocy występuje w rodzinach o wysokim statusie społecznym, przez co jeszcze trudniej pomóc takim osobom. Strach przed utratą pozycji społecznej hamuje chęć sięgnięcia po pomoc.

To zdarzyło się tylko raz.

Przemoc już z definicji jest zjawiskiem powtarzającym się, jeśli człowiek, raz stracił nad sobą panowanie, nie należy czekać, aż stanie się to po raz kolejny. Każdemu człowiekowi, zdarza się mieć gorszy dzień, jednak nie uprawnia to nas do stosowania przemocy wobec członków rodziny. Nawet incydentalna przemoc powinna zostać zauważona.

Ona sama jest sobie winna.

Żadne zachowanie ofiary nie usprawiedliwia aktu przemocy ze strony sprawcy.

D. Skutki przemocy.

Długotrwałe doznawanie przemocy, wiąże się z poważnymi zmianami w psychice ofiary. Skutki przemocy mają charakter nie tylko fizyczny, ale również, psychologiczny emocjonalny, a także objawiają się niechęcią do udziału w życiu społecznym.

Fizyczne skutki przemocy, są zwykle widoczne, co znacznie ułatwia rozpoznanie ofiary. Objawami przemocy fizycznej są między innymi, obrzęki twarzy, krwawe wybroczyny, podbiegnięcia oczu, siniaki na ramionach, plecach, na wewnętrznej stronie ud, w obrębie klatki piersiowej, otarcia, blizny, przypalenia, rany, złamania kości, przebarwienia na różnych częściach ciała, oraz wszelkie widoczne uszkodzenia ciała. Do objawów fizycznej przemocy należą także, trudności w swobodnym poruszaniu się, apatia, słaba zdolność koncentracji, regresja, reakcje kompulsywne, częste bóle głowy i brzucha, problemy z załatwianiem potrzeb fizjologicznych.

Do objawów emocjonalnych ofiar przemocy zalicza się m.in. stałe napięcie emocjonalne, wzmożona czujność, ciągłe uczucie stresu, niepokój, lęk, wzrost odporności na ból fizyczny, niska samoocena, poczucie braku akceptacji, alienacja, skłonność do izolacji, ciągły smutek, brak zdolności do okazywania pozytywnych reakcji, stany depresyjne, tiki nerwowe, wahania nastroju, problem akceptacji siebie.

Przemoc generuje również zmiany w życiu społecznym ofiary przemocy, poprzez np. nieufność wobec innych ludzi, nieumiejętność nawiązywania prawidłowych relacji, nieumiejętność nawiązania kontaktu, częste zmiany partnerów, częsty wzrost irytacji zachowaniami społeczeństwa, niekontrolowane wybuchy złości, wyuczona bezradność, niezaradność życiowa, spadek poczucia kompetencji. W przypadku dzieci doznających przemocy

mogą być widoczne takie zachowania jak bójki, zobojętnienie na karę, brak dystansu wobec dorosłych, poczucie zależności, ucieczki z domu, absencja szkolna, niszczenie przedmiotów, drobne kradzieże, sięgania po używki.

Osoby długotrwale doznające przemocy są narażone na szereg zachowań, które niezauważone i w porę niezdiagnozowane, mogą doprowadzić do nieodwracalnych skutków w psychice człowieka. Ofiara przemocy jest narażona na tkwienie w mechanizmach manipulacyjnych, z których bez pomocy specjalistów nie jest w stanie się wyrwać. Do takich schematów zachowań należą np.:

Mechanizm błędnego koła: tworzy swoistego rodzaju więzienie, z którego bardzo trudno wyjść. Jeden czynnik potęguje prawdopodobieństwo pojawienia się kolejnego. Poszczególne objawy wpływają na siebie i powodują nasilanie się stanu ofiary przemocy. Błędne koło sprawia, że występuje lęk przed lękiem, martwienie się o przyszłość i żal do przeszłości. Ofiarę dopadają różne fobie i inne nerwice.

Zespół stresu pourazowego (PTSD): stwierdza się u osób, które przeżyły traumatyczne wydarzenie np. gwałt, ciężkie pobicie, wypadek komunikacyjny, a także były świadkiem traumatycznego wydarzenia. Doświadczenie to powoduje powracające, natrętne i wywołujące cierpienie wspomnienie u ofiary przemocy, tego zdarzenia, obejmujące obrazy i odczucia.

Wyuczona bezradność: oznacza stan, w którym człowiek oczekuje, że będą przydarzały mu się same negatywne zdarzenia i nie ma sposobu, by im zapobiec. Prowadzi to do negatywnej oceny samego siebie i poczucia, że jest się bezwartościowym człowiekiem. Przyczyny i objawy takiego stanu są bardzo podobne do zaburzeń nastroju i depresji.

Syndrom sztokholmski to mechanizm przetrwania: jest walką o życie. Pojawia się w sytuacjach skrajnie traumatycznych, jak podczas porwania, uwięzienia, bycia zakładnikiem, u osób wykorzystanych seksualnie, jeńców wojennych, członków sekty, ale również może pojawić się w związkach miłosnych, opartych na dominacji jednego z partnerów. Skutki syndromu mogą występować długo po zakończeniu kryzysu. Objawy i symptomy syndromu sztokholmskiego to: pozytywne uczucia ofiary wobec sprawcy; zrozumienie przez ofiarę motywów i zachowań sprawcy i podzielenie jego poglądów; pozytywne uczucia sprawcy względem ofiary; pomocne zachowania ofiary wobec sprawcy; negatywne uczucia ofiary wobec rodziny, przyjaciół, autorytetów próbujących ją ratować; niezdolność zaangażowania się w zachowania, które mogłyby doprowadzić do jej uwolnienia od sprawcy.

Niektóre skutki przemocy są trudne w rozpoznaniu jednak odpowiednia obserwacja psychologiczna i szybka interwencja specjalistów są w stanie przerwać mechanizmy, którym poddała się ofiara przemocy. Nie zawsze jesteśmy w stanie zapobiec powstawaniu przemocy, ale jako specjaliści możemy, zadbać o odpowiednią opiekę zarówno dla sprawców jak i ofiar przemocy.

3. Obowiązki organów administracji rządowej i samorządowej w przeciwdziałaniu przemocy domowej.

A. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

B. Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

C. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należą w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc;
- opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych.

4. Diagnoza zjawiska przemocy.

Zjawisko przemocy, jest problemem występującym w obrębie całego kraju. Zarówno w dużych aglomeracjach miejskich, jak i wsiach. Skala przemocy klasuje się wciąż na dużym poziomie.

Polskie prawo próbuje podejmować działania na rzecz rozwiązania problemu przemocy w naszym kraju. Aktem prawnym określającym działania poszczególnych jednostek i działań zmierzających do działań zapobiegających przemocy jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Głównym zadaniem tejże ustawy jest: „zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej”.

W powyższej ustawie określone są również zależności we współpracy instytucji pomocowych, co służy szerszemu poznaniu zjawiska i sprawniejszego udzielenia pomocy poprzez interdyscyplinarne ujęcie problemu.

Celem podstawowej komórki społecznej, jaką jest rodzina powinno być zapewnienie bezpieczeństwa jej członkom. Aby rodzina funkcjonowała prawidłowo niezbędna jest prawidłowa komunikacja, oraz relacje pomiędzy poszczególnymi jej członkami. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, każdy z jej członków, ma określoną rolę. W przypadku rodzin dysfunkcyjnych, poczucie bezpieczeństwa zostaje zerwane a role członków rodziny nie są jasno określone lub co gorsze dzieci przejmują role rodziców. Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, co wiąże się z naruszeniem dobrostanu psychicznego osoby doznającej przemocy.

Przemoc domowa jest niewątpliwie problemem społecznym i destrukcyjnym zjawiskiem naruszenia systemu rodzinnego. Dlatego ważne jest, aby nie pozostawiać rodziny samej z problemem przemocy.

Zjawisko przemocy niestety jest jednym z tych, których nie można zdiagnozować w sposób dokładny. W dalszym ciągu problemem jest ukryta przemoc domowa. Ofiary przemocy w poczuciu bezsilności, oraz braku sprawczości instytucji nie zgłaszają doznawania przemocy, przez co pomoc im jest niemożliwa.

A. Charakterystyka powiatu sztumskiego.

Powiat Sztumski zlokalizowany jest we wschodniej części województwa pomorskiego i sąsiaduje z powiatem malborskim, kwidzyńskim, tczewskim, jak i również trzema powiatami województwa warmińsko-mazurskiego tj. powiatem elbląskim, ostródzkim i iławskim.

Obszar powiatu wynosi 781 km² (73 055 ha), co stanowi 3,74 % całości powierzchni województwa pomorskiego.

W skład powiatu wchodzi 5 gmin: Sztum (gmina miejsko-wiejska), Dzierzgoń (gmina miejsko-wiejska), Stary Targ (gmina wiejska), Stary Dzierzgoń (gmina wiejska), Mikołajki Pomorskie (gmina wiejska).

Na obszarze powiatu, położonego na północnym krańcu pojezierza iławskiego przeważa krajobraz pojezierny z bogatą szatą roślinną, urozmaiconą rzeźbą terenu oraz licznymi drobnymi

zbiornikami wodnymi. W zachodniej części powiatu rozpościerają się fragmenty obszarów chronionego krajobrazu białej góry i rzeki Nogat zaś w środkowej części obszar chronionego krajobrazu rzeki Dzierzgoń i jeziora Dzierzgoń, na południowo wschodnim krańcu powiatu rozciąga się północna część parku krajobrazowego pojezierza iławskiego. W strukturze użytkowania terenu dominują użytki rolne oraz kompleksy leśne.

Na terenie powiatu sztumskiego zamieszkuje ok. 38 527 osób, z czego 50,17% stanowią kobiety, a 49,83% mężczyźni. Liczba ludności powiatu sztumskiego stanowi 1,63 % ludności województwa.

Struktura ludności powiatu sztumskiego przedstawiała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 18,72%,
- osoby w wieku produkcyjnym stanowią 59,44%,
- osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 21,84%.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców powiatu sztumskiego z podziałem na gminy, płeć i wiek.

Gmina	Liczba ogólna	Kobiety od 18 do 59 lat	Mężczyźni od 18 do 64 lat	Dzieci od 0 do 17 lat		Osoby starsze	
				Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety od 60 lat	Mężczyźni od 65 lat
Sztum	17 110	4 615	5 393	1 531	1 585	2 563	1 423
Stary Targ	5 902	1 612	1 973	522	633	753	409
Stary Dzierzgoń	3 436	933	1 115	308	318	478	284
Mikołajki Pomorskie	3 368	905	1 080	328	397	424	234
Dzierzgoń	8 711	2 387	2 888	755	835	1 216	630
Łącznie:	38 527	10 452	12 449	3 444	3 768	5 434	2 980

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS – dane z 2023r.

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców powiatu sztumskiego zamieszkałych na terenie miejskim z podziałem na wiek.

Ludność w miastach							
Miasto	Liczba ogólna	Kobiety od 18 do 59 lat	Mężczyźni od 18 do 64 lat	Dzieci od 0 do 17 lat		Osoby starsze	
				Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety od 60 lat	Mężczyźni od 65 lat
Sztum	9 175	2 441	2 756	745	778	1 608	847
Dzierzgoń	4 962	1 364	1 614	397	417	775	395
Łącznie:	14 137	3 805	4 370	1 142	1 195	2 383	1 242

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS – dane z 2023r.

Tabela nr 3. Liczba mieszkańców powiatu sztumskiego zamieszkałych na terenie wiejskim z podziałem na wiek.

Ludność na wsi							
Gmina	Liczba ogólna	Kobiety od 18 do 59 lat	Mężczyźni od 18 do 64 lat	Dzieci od 0 do 17 lat		Osoby starsze	
				Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety od 60 lat	Mężczyźni od 65 lat
Sztum	7 935	2 174	2 637	786	807	955	576
Dzierzgoń	3 749	1 023	1 274	358	418	441	235
Stary Targ	5 902	1 612	1 973	522	633	753	409
Stary Dzierzgoń	3 436	933	1 115	308	318	478	284
Mikołajki Pomorskie	3 368	905	1 080	328	397	424	234
Łącznie:	24 390	6 647	8 079	2 302	2 573	3 051	1 738

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS – dane z 2023r.

Według stanu na czerwiec 2023 stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 5,3%. Stopa bezrobocia dla województwa wynosi 4,5% dla kraju wynosi 5,1%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie sztumskim wynosiła 567 osób, w tym 68,43% stanowiły kobiety, 31,57% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności powiatu wyniósł 0,52%.

B. Zasoby instytucjonalne powiatu sztumskiego.

W poniższej tabeli zostały wymienione instytucje funkcjonujące na terenie powiatu sztumskiego, udzielające pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.

NAZWA INSTYTUCJI	ADRES	TELEFON/E-MAIL
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ		
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie	ul. Mickiewicza 39 82-400 Sztum	(055) 640 63 69 sekretariat@mgopssztum.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu	Plac wolności 1 82-440 Dzierzgoń	(055) 276 23 86 508 767 506 sekretariat@mopsdzierzgon.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu	ul. Główna 20 82-410 Stary Targ	(055) 277 62 81 gops@gops.gminastarytarg.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu	Stary Dzierzgoń 54/1 82-450 Stary Dzierzgoń	(055) 276 14 04 gops-starydzierzgon@home.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich	ul. Dzierżgońska 2 82-433 Mikołajki Pomorskie	537 217 250 gops82433@interia.pl
ZESPOŁY INTERDYSCYPLINARNE		
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Sztum	ul. Mickiewicza 39 82-400 Sztum	(055) 640 63 69 sekretariat@mgopssztum.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Dzierzgoń	Plac wolności 1 82-440 Dzierzgoń	(55) 276 23 86 sekretariat@mopsdzierzgon.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Stary Targ	ul. Główna 20 82-410 Stary Targ	(055) 277 62 81 gops@gops.gminastarytarg.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Stary Dzierzgoń	Stary Dzierzgoń 54/1 82-450 Stary Dzierzgoń	(055) 276 14 04 gops-starydzierzgon@home.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Mikołajki Pomorskie	ul. Dzierżgońska 2 82-433 Mikołajki Pomorskie	537 217 250 gops82433@interia.pl
KOMISJE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH		
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie	ul. Mickiewicza 39 82-400 Sztum	(055) 640 63 69 sekretariat@mgopssztum.pl

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dzierzgoniu	Plac wolności 1 82-440 Dzierzgoń	(055) 276 23 86 sekretariat@mopsdzierzgon.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Targu	ul. Główna 20 82-410 Stary Targ	(055) 277 62 81 gops@gops.gminastarytarg.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Dzierzgoniu	Stary Dzierzgoń 71 82-450 Stary Dzierzgoń	(055) 276 14 81 urząd@starydzierzgon.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołajkach Pomorskich	ul. Dzierżgońska 2 82-433 Mikołajki Pomorskie	537 217 250 gops82433@interia.pl
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE		
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie	Os. Sierakowskich 15 82-400 Sztum	(055) 267 74 79 sekretariat@pcprsztum.pl
PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA		
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sztumie	ul. Kasprowicza 3 82-400 Sztum	(055) 247 - 23 - 14 pppsztum@interia.pl
POLICJA		
Komenda Powiatowa Policji w Sztumie	ul. Sienkiewicza 7 82-400 Sztum	(047) 74 356 03 sekretariat.sztum@gd.policja.gov.pl
Posterunek Policji w Starym Targu	ul. Nowotarska 2 82-410 Stary Targ	(047) 74 357 03
Posterunek Policji w Dzierzgoniu	ul. Słowackiego 9 82-440 Dzierzgoń	(047) 74 357 01
PROKURATURA REJONOWA		
Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie	ul. Kościuszki 30 A 82-500 Kwidzyn	(055) 2793676 biuro.podawcze.prkwi@prokuratura.gov.pl
SĄD		
Sąd Rejonowy w Kwidzynie	Plac Plebiscytowy 1 82-500 Kwidzyn	(055) 262-45-49 boi@kwidzyn.sr.gov.pl
Sąd Rejonowy w Kwidzynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich	ul. Kościuszki 30A 82-500 Kwidzyn	(055) 262-46-20 w.rodzinny@kwidzyn.sr.gov.pl
SZPITAL		
Szpital Polski w Sztumie	ul. Mikołaja Reja 12 82-400 Sztum	(055) 640 61 22 sekretariat-sztum@szpitale-polskie.pl

INNE		
Centrum Wsparcia Rodziny w Dzierzgoniu	ul. Słowackiego 34 82-440 Dzierzgoń	797 115 824
Stowarzyszenie JUNONA	Piekło 30 82-400 Sztum	508 634 507 stowarzyszenie.junona@wp.eu

C. Przemoc na terenie powiatu sztumskiego

W celu przeprowadzenia diagnozy problemu przemocy na terenie naszego Powiatu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie zebrało dane dotyczące wspierania osób dotkniętych przemocą domową od:

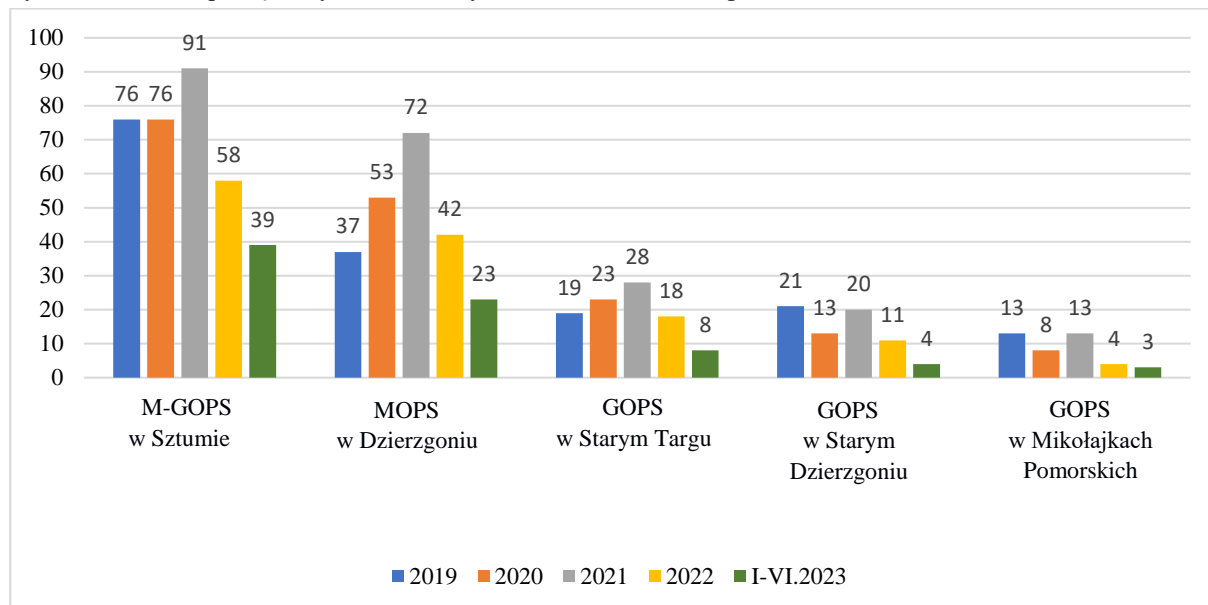
- Ośrodków Pomocy Społecznej funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego,
- Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego,
- Komendy Powiatowej Policji w Sztumie,
- Sądu Rejonowego w Kwidzynie,
- Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie,
- Szkół ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego.

Dane przedstawiają informacje wyżej wymienionych instytucji, dotyczące podjętych działań wobec osób stosujących przemoc domową, jak i również ofiar. Zestawienie obejmuje lata od 2019 roku do 30.06.2023 roku oraz zakres danych dotyczących między innymi:

- liczbę sporządzonych formularzy „Niebieska Karta- A”;
- liczbę osób korzystających z pomocy finansowej OPS z powodu przemocy;
- liczbę osób, które z powodu przemocy skorzystały z poradnictwa specjalistów zatrudnionych w OPS, w tym pomoc, psychologiczna i prawna;
- ilość powołanych zespołów interdyscyplinarnych;
- ilość powołanych grup roboczych,
- ilość osób stosujących przemoc domową skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

I. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Ośrodków Pomocy Społecznej funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego

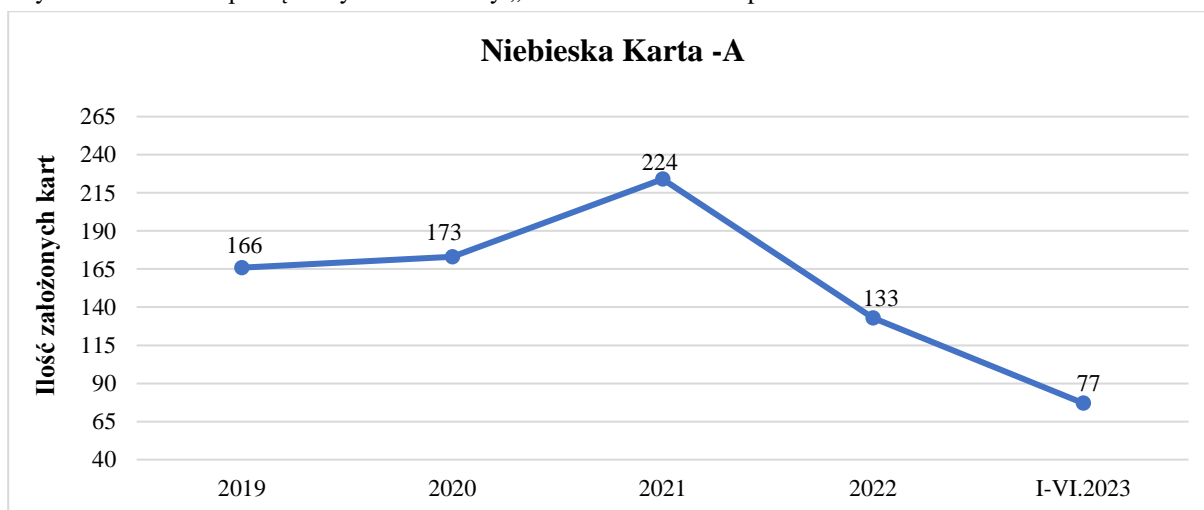
Wykres nr I. Ilość sporządzonych formularzy „Niebieska Karta- A” przez OPS w latach 2019-VI.2023.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Powyższy wykres przedstawia ilość „Niebieskich Kart-A”, które w latach 2019-VI.2023 były prowadzone w ośrodkach pomocy społecznej. Analiza przedmiotowego wykres wskazuje, że najwięcej procedur, w analizowanym okresie, wszczęto na terenie miasta i gminy Sztum – 340, a najmniej, na terenie gminy Mikołajki Pomorskie - 41.

Wykres nr II. Ilość sporządzonych formularzy „Niebieska Karta- A” przez OPS w latach 2019-VI.2023.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

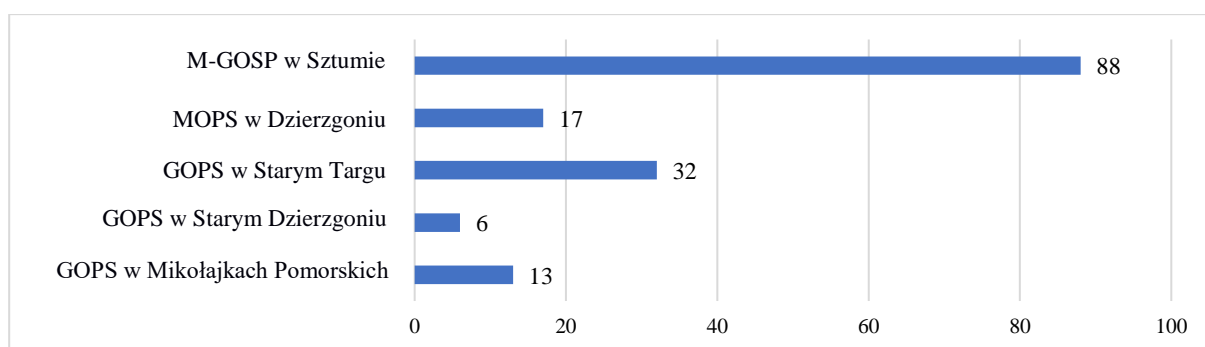
Na podstawie powyższych danych widoczne jest, że najwięcej procedur „Niebieska Karta-A” wszczęto w roku 2021 (224 karty), w porównaniu do roku 2020 (173 karty) jest to wzrost o 29,48%. Natomiast w roku 2022 (133 karty) zauważalny jest spadek liczby założonych „Niebieskich Kart-A” o 40,62% w porównaniu do roku poprzedniego. Do końca czerwca 2023 na terenie powiatu sztumskiego założonych zostało przez OPS 77 kart.

Tabela nr 4. Ilość osób korzystających z pomocy finansowej z powodu przemocy domowej w latach 2019-VI.2023

Pomoc finansowa dla ofiar przemocy domowej							
OPS \ Rok	2019	2020	2021	2022	VI.2023	Razem:	
M-GOSP w Sztumie	16	17	22	7	26	88	
MOPS w Dzierzgoniu	15	1	1	0	0	17	
GOPS w Starym Targu	24	4	0	4	0	32	
GOPS w Starym Dzierzgoniu	1	1	0	1	3	6	
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	0	0	12	0	1	13	
Ogółem:	56	23	35	12	30		

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

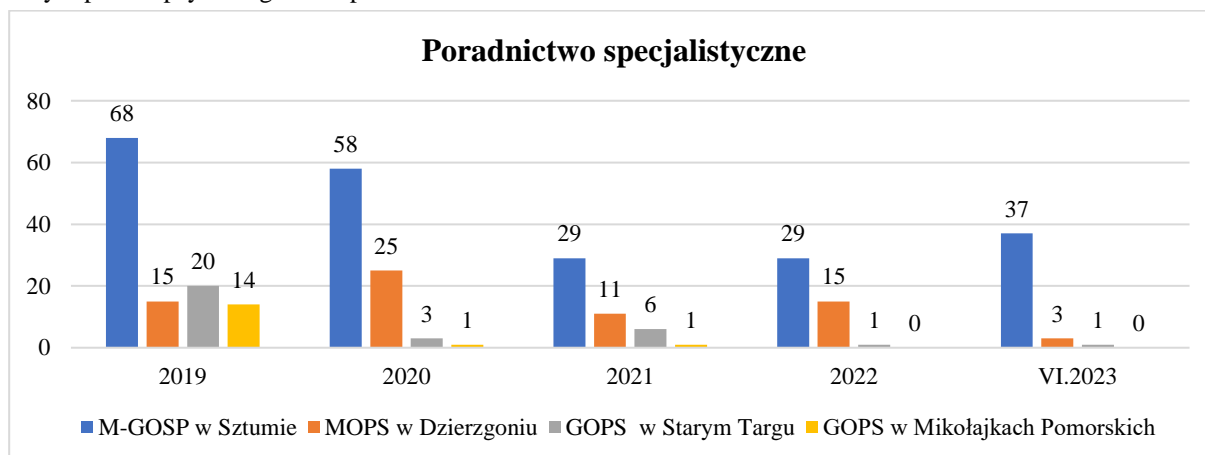
Wykres nr III. Ilość osób korzystających z pomocy finansowej z powodu przemocy domowej w latach 2019-2023

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Wykres nr III przedstawia ogólną ilość osób, które skorzystały w latach 2019-VI.2023 w ośrodkach pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego z pomocy finansowej w związku z doznawaniem przemocy domowej. Analiza powyższego wykresu wskazuje, że najwięcej osób pochodziło z terenu gminy Sztum – 56,41% (w tym miejscu trzeba zaznaczyć, że gmina Sztum, jest największą gminą powiatu sztumskiego), gminy Stary Targ – 20,51%, gminy Dzierzgoń – 10,90%, gminy Mikołajki Pomorskie – 8,33% oraz gminy Stary Dzierzgoń – 3,85%.

Wykres nr IV. Ilość osób, które z powodu przemocy skorzystały z poradnictwa specjalistów zatrudnionych w OPS, w tym pomoc psychologiczna i prawna

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

W wykresie nr IV przedstawione zostały dane dotyczące liczby osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego oferowanego przez ośrodki pomocy społecznej w latach 2019-VI.2023 dla osób doznających przemocy domowej. Analiza powyższego wykresu wskazuje, że w roku 2021 i 2022 nastąpił zauważalny spadek osób zainteresowanych poradnictwem specjalistycznym, oferowanym przez OPS. W gminie Sztum łącznie w latach 2019/2020, ze wsparcia skorzystało 126 osób, natomiast w latach 2021/2022 już tylko 58 osób, i jest to spadek o 46,03%. Taka sama sytuacja, miała również miejsce w pozostałych gminach powiatu sztumskiego, gmina Dzierzgoń spadek o 52%, gmina Stary Targ spadek o 30,43%, gmina Mikołajki Pomorskie spadek o 93,33%.

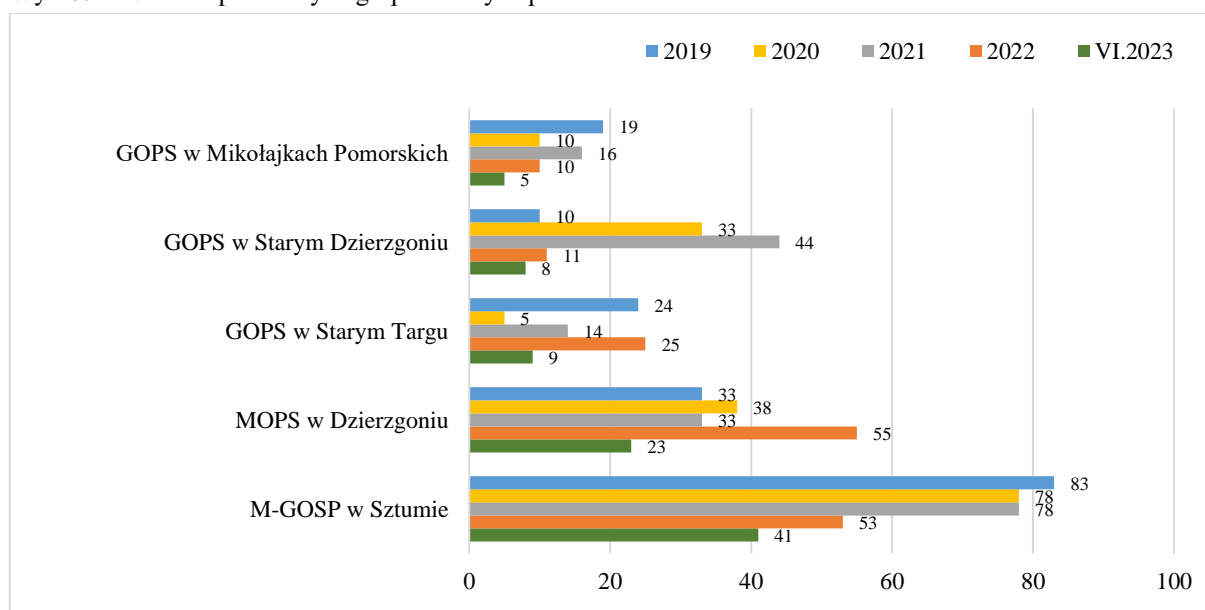
Tabela nr 5. Ilość powołanych zespołów Interdyscyplinarnych.

Zespoły interdyscyplinarne							
OPS	Rok	2019	2020	2021	2022	VI.2023	Razem
M-GOSP w Sztumie		4	4	4	4	1	17
MOPS w Dzierzgoniu		5	1	1	4	2	13
GOPS w Starym Targu		4	4	4	4	6	22
GOPS w Starym Dzierzgoniu		4	4	1	4	1	14
GOPS w Mikołajkach Pomorskich		4	10	5	4	2	25
	Łącznie:	21	23	15	20	12	

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Od czerwca 2023r. nastąpiły fundamentalne zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, od tego momentu ustawa otrzymuje brzmienie – „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Wchodzą również przepisy dotyczące funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych, zgodnie z art. 9a ust. 7 wyżej wymienionej ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

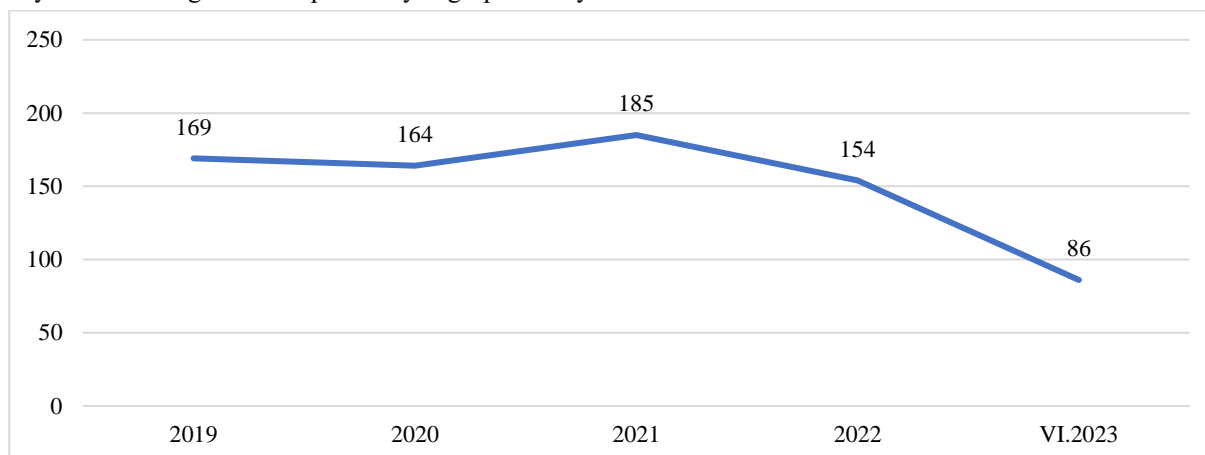
Wykres nr V. Ilość powołanych grup roboczych przez OPS.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Powyższy wykres przedstawia ilość powołanych grup roboczych w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznych, z uwzględnieniem analizowanych ram czasowych.

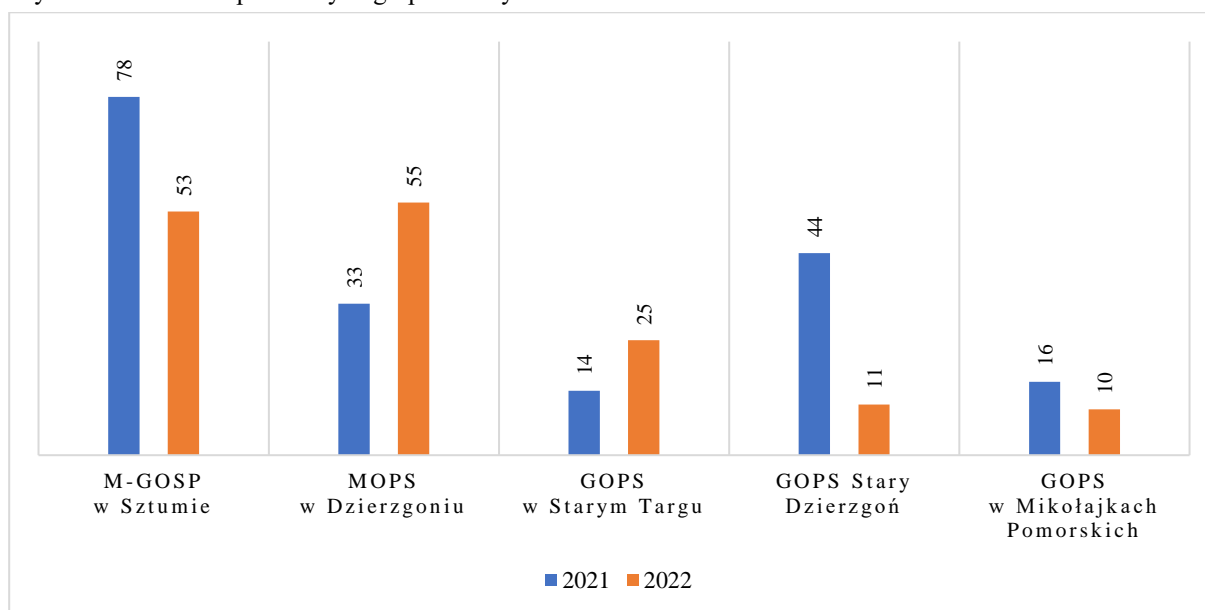
Wykres nr VI. Ogólna ilość powołanych grup roboczych.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Analizując wykres nr VI przedstawiający ilość powołanych grup roboczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zauważalne jest, że w opracowywanym okresie, w roku 2021 zostało powołanych najwięcej grup tj. 185, w porównaniu do roku 2020, gdzie powołano ich 164 i jest to wzrost o 11,35%. W roku 2022 OPS z terenu powiatu sztumskiego powołały ogółem 154 grupy robocze GZI, w porównaniu do roku 2021 jest to spadek o 16,76%.

Wykres nr VII. Ilość powołanych grup roboczych.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Na podstawie powyższych danych widać, że w roku 2022 na terenie trzech OPS nastąpił spadek w powoływaniu nowych grup roboczych, spadek ten jest konsekwencją mniejszej ilości sporządzanych Niebieskich Kart w analizowanych ramach czasowych. W porównaniu do roku 2021 w M-GOPS w Sztumie nastąpił spadek o 32,05%, w GOPS w Starym Dzierzgoniu o 75%, a w GOPS w Mikołajkach Pomorskich o 37,5%. Natomiast na terenie dwóch OPS nastąpił wzrost, w MOPS w Dzierzgoniu o 40%, a w GOPS w Starym Targu o 44%.

Tabela nr 6. Liczba złożonych wniosków przez OPS o udzielenie wsparcia w postaci schronienia dla osoby z małoletnimi dziećmi lub kobiety w ciąży.

Rok:	2019	2020	2021	2022	VI.2023
M-GOPS w Sztumie	0	0	0	0	1
MOPS w Dzierzgoniu	0	0	0	0	0
GOPS w Starym Targu	0	0	1	0	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	3	0	0	0
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	2	0	0	0	0
Razem:	2	3	1	0	1

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci udzielenia schronienia dla osoby z małoletnimi dziećmi lub kobiety w ciąży.

Rok:	2019	2020	2021	2022	VI.2023
M-GOPS w Sztumie	0	0	0	5	5
MOPS w Dzierzgoniu	0	5	0	0	0
GOPS w Starym Targu	1	2	0	0	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	7	0	0	0
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	5	1	1	0	0
Razem:	6	15	1	5	5

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 8. Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny w związku z występowaniem przemocy domowej.

Rok:	2019	2020	2021	2022	VI.2023
M-GOPS w Sztumie	3	2	1	1	7
MOPS w Dzierzgoniu	1	0	0	1	1
GOPS w Starym Targu	0	0	0	0	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	0	1	0	0
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	1	0	1	3	2
Razem:	5	2	2	5	10

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 9. Liczba rodzin pobierających świadczenia finansowe lub materialne w związku z występowaniem przemocy domowej.

Rok:	2019	2020	2021	2022	VI.2023
M-GOPS w Sztumie	5	5	1	6	7
MOPS w Dzierzgoniu	1	0	1	1	0
GOPS w Starym Targu	0	0	0	0	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	0	0	0	1
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	4	6	3	2	2
Razem:	10	11	5	9	10

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 10. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń niematerialnych (programów, projektów, itp.) w związku z występowaniem przemocy domowej.

Rok:	2019	2020	2021	2022	VI.2023
M-GOPS w Sztumie	0	30	9	9	0
MOPS w Dzierzgoniu	0	0	0	0	0
GOPS w Starym Targu	0	0	0	0	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	0	0	0	1
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	0	0	0	3	3
Razem:	0	30	9	12	4

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 11. Nazwy ośrodków, do których OPS kierowały osoby z małoletnimi dziećmi lub kobiety w ciąży.

Rok:	Nazwa ośrodka
M-GOSP w Sztumie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. M. Rataja 10, 83-031 Rusocin ▪ Mieszkanie chronione treningowe o charakterze interwencyjnym ul. A. Mickiewicza 39A, 82-400 Sztum
MOPS w Dzierzgoniu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum ▪ Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla kobiet i ich dzieci ofiar przemocy Grunwaldzka 45, 10-125 Olszyn
GOPS w Starym Targu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum
GOPS w Starym Dzierzgoniu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum ▪ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. M. Rataja 10, 83-031 Rusocin
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum

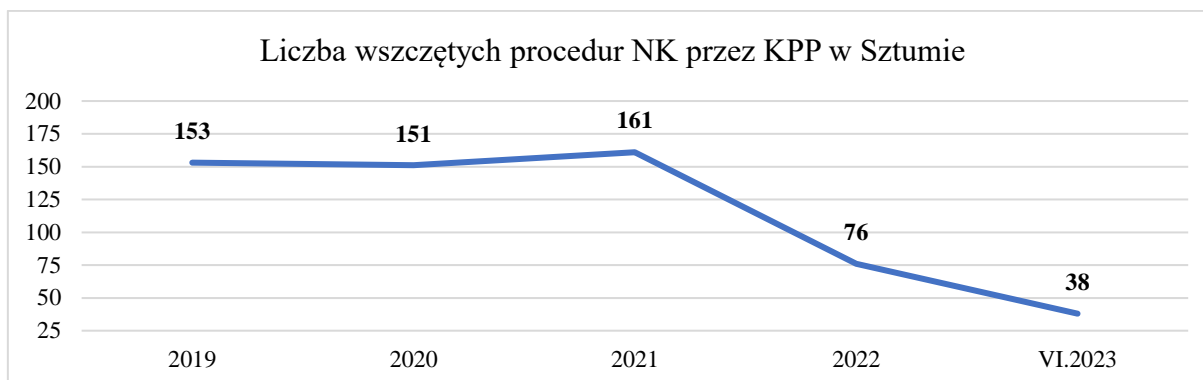
Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Z powyższych danych wynika, iż liczba osób, którym udzielone było wsparcie w związku z przemocą domowa nie jest duża, jednakże należy zaznaczyć, iż nie oznacza to, że przemoc nie jest poważnym problemem w społeczeństwie.

II. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Komendy Powiatowej Policji w Sztumie

Poniżej ukazane zostały dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Sztumie obrazujące podjęte działania przez funkcjonariuszy Policji wobec przemocy domowej dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.

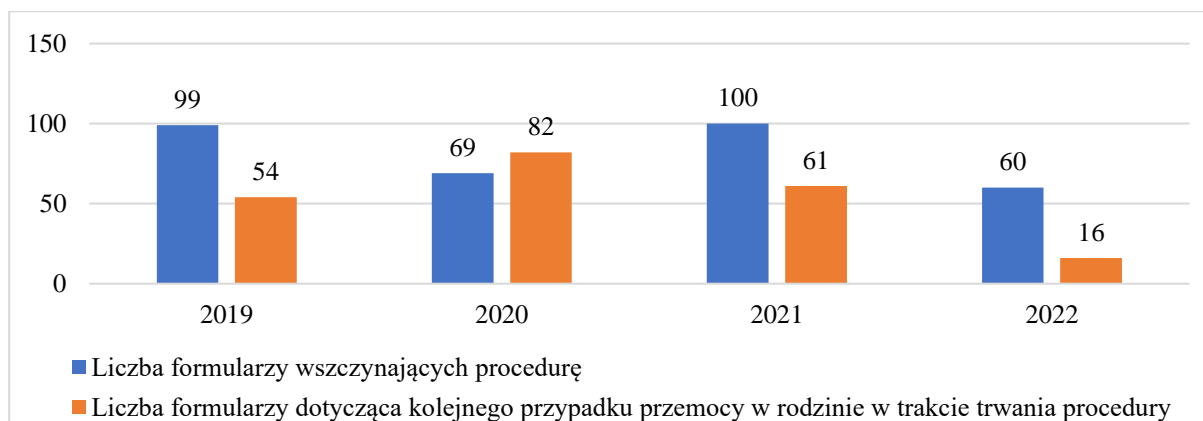
Wykres nr VIII. Procedura Niebieskie Karty realizowana przez KPP w latach 2019-VI.2023

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie

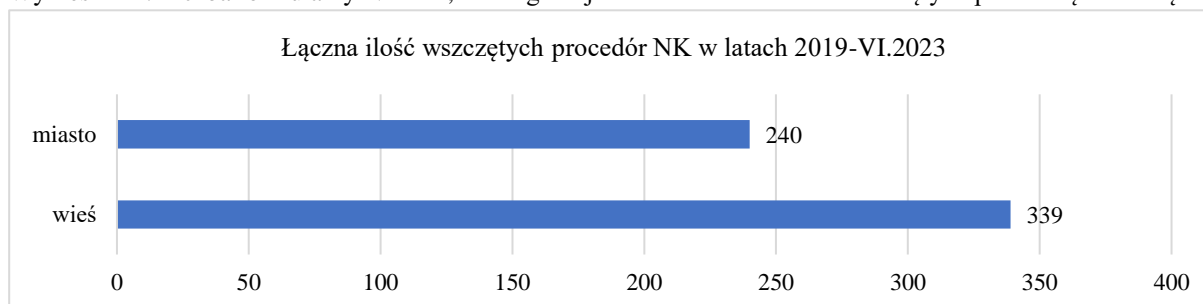
Na powyższym wykresie zauważalne, że w analizowanym okresie najwięcej procedur NK wszczęte zostało w roku 2021 – 161, natomiast najmniej w roku 2022 - 76. Ilość wszczętych procedur NK przez KPP w Sztumie między rokiem 2021, a rokiem 2022 spadła o 85 krat czyli 47,20%. Do dnia 30.06.2023r. przez KPP w Sztumie zostało założonych 38 kart.

Wykres nr IX. Procedura Niebieskie Karty realizowana przez KPP w latach 2019-2022.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie

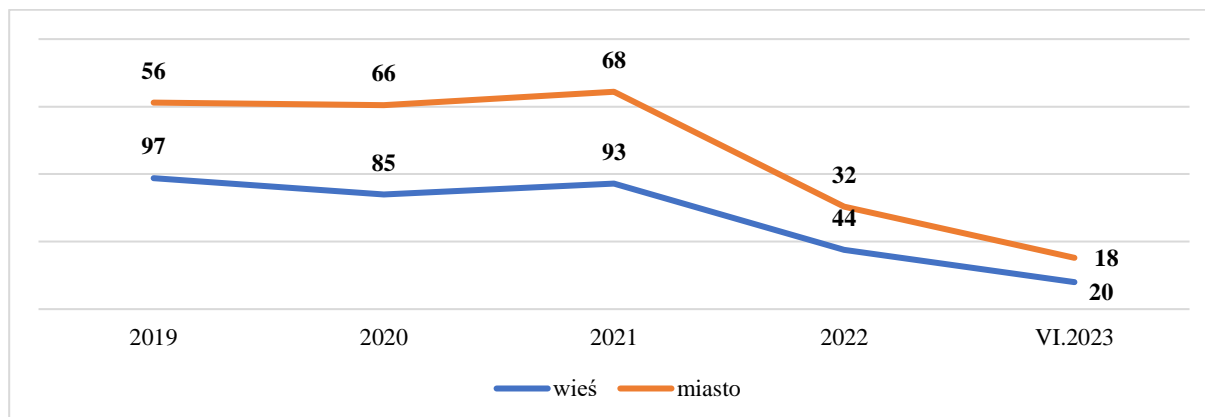
Wykres nr X. Liczba formularzy NK – A, według miejsca zamieszkania osób dotkniętych przemocą domową

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Zdecydowanie więcej przypadków przemocy domowej w latach 2019-VI.2023r. miało miejsce w środowiskach wiejskich, było to 339 przypadków, kiedy w miastach odnotowano 240 przypadków przemocy domowej. Różnica między wyżej wymienionymi danymi wynosi 29,21%.

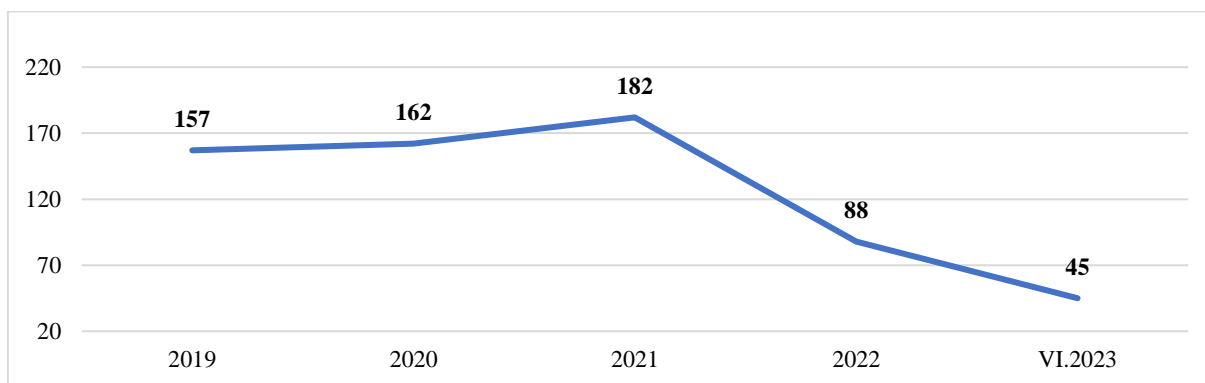
Wykres nr XI. Liczba formularzy "Niebieskiej Karty - A" według miejsca zamieszkania.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Na podstawie danych zawartych w wykresie nr XI widoczne jest, że w roku 2022 nastąpił spadek przemocy domowej, zarówno na terenie miejskim – 32 przypadki, jaki i na terenie wiejskim – 44 przypadki, w porównaniu do roku 2021, gdzie dla miasta odnotowano 68 przypadków, a dla wsi 93 przypadki. Różnica w pomiędzy rokiem 2021, a rokiem 2022 dla terenów miejskich wynosi 52,94%, a dla terenów wiejskich wynosi 52,68%.

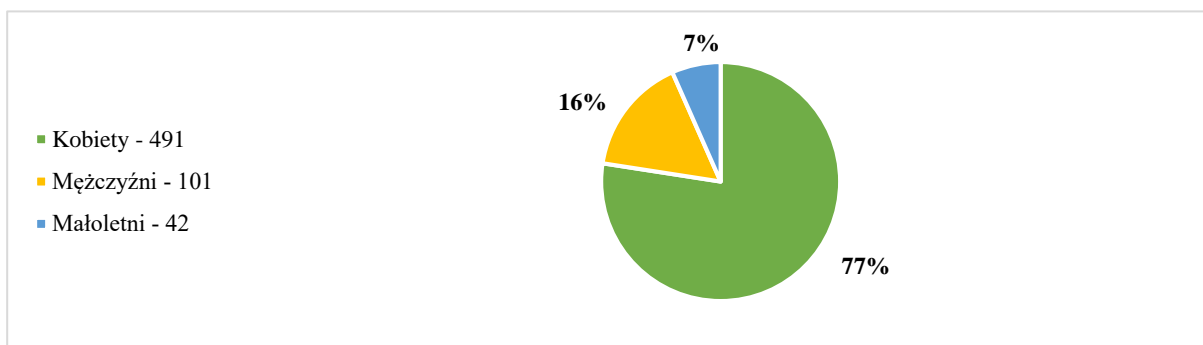
Wykres nr XII. Ogólna liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Analizując dane przekazane przez KPP w Sztumie zawarte w powyższym wykresie, można zauważyć, że między rokiem 2019 a 2021 nastąpił wzrost liczby osób doznających przemocy domowej w Powiecie Sztumskim. W roku 2021 występowała największa liczba osób zarejestrowanych doznających przemocy tj. 161. Na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta przemocą wzrosła o 3,08%, 2020-2021 wzrosła o 10,98%, natomiast w roku 2022 w porównaniu do roku 2021 spadła o 51,65%. Do dnia 30.06.2023r. statystyki KPP w Sztumie odnotowały 45 osób, które mogą być dotknięte przemocą domowa.

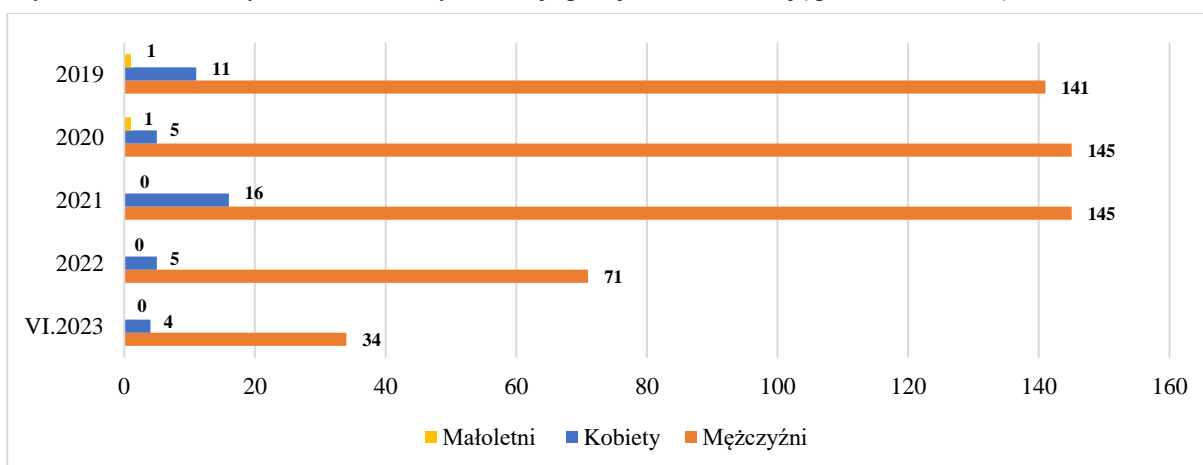
Wykres nr XIII. Ogólna liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Dane zawarte w wykresie nr XIII wskazują, że największą grupę osób doznającą przemocy, stanowią kobiety i jest to 77% ogółu osób doznających przemocy domowej, następnie mężczyźni 17% oraz małoletnie dzieci 6%. Podobnie kształtują się krajowe dane statystyczne, gdzie 72% stanowią kobiety.

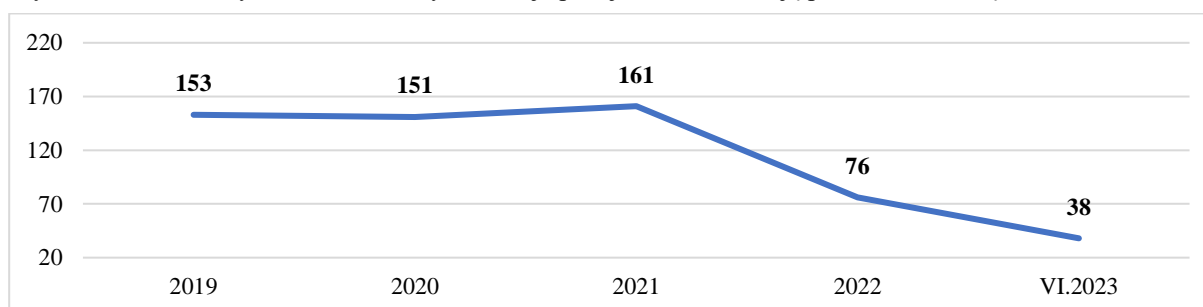
Wykres nr XIV. Liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Na podstawie powyższego wykresu widoczne jest, że najczęściej sprawcami przemocy domowej są mężczyźni. Według statystyk KPP w Sztumie w latach 2019-VI.2023 sprawcami przemocy domowej są nie tylko mężczyźni (536) i kobiety (41), ale i również nieletni (2). Widoczne jest również to, że w roku 2022 nastąpił znaczny spadek osób stosujących przemoc domową, i tak dla mężczyzn jest to spadek o 74 osoby czyli 48,96%, a dla kobiet o 11 osób czyli 31,25%. W latach 2021-VI.2023 nie odnotowano nieletnich jako sprawców przemocy domowej.

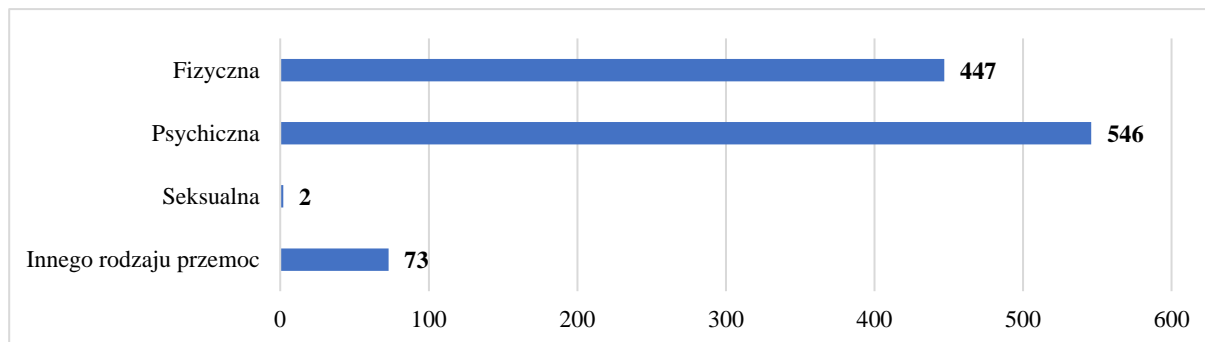
Wykres nr XV. Liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Analiza wykresu nr XV wskazuje, że w roku 2022 (76 osób) odnotowano znacznie mniej osób stosujących przemoc domową w porównaniu do roku 2021 (161 osób). Różnica między rokiem 2021 a rokiem 2022 wynosi 85 osób czyli 47,20%. Do końca czerwca 2023 roku KPP w Sztumie odnotowała w swoich statystykach 38 osób, co do których istnieje podejrzenie że są sprawcami przemocy.

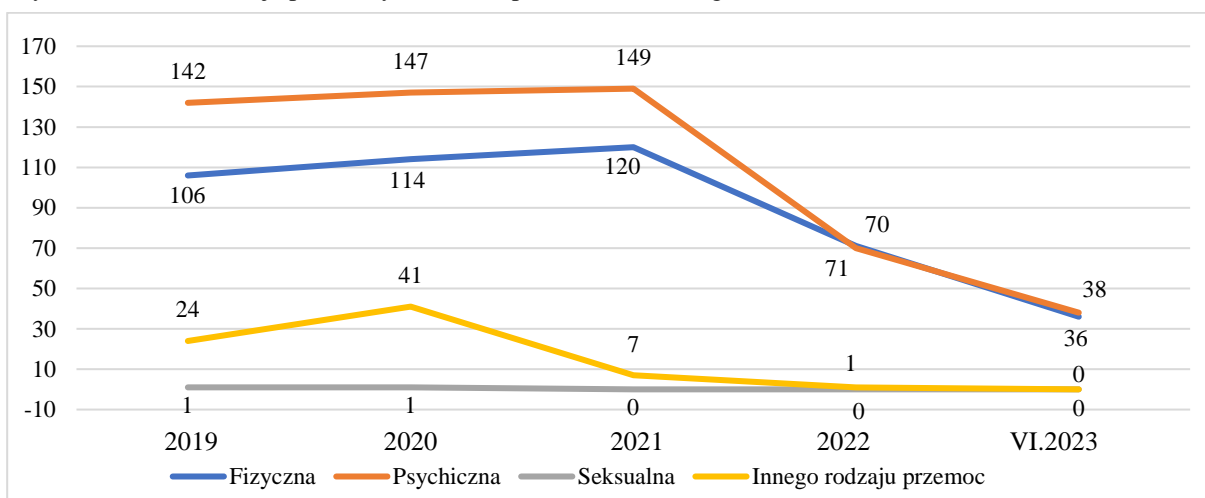
Wykres nr XVI. Rodzaje przemocy na terenie powiatu sztumskiego.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Na powyższym wykresie została przedstawiona ogólna ilość osób, które doznawały w okresie od 2019 do 30.06.2023r. poszczególnych form przemocy. Największą grupę stanowią osoby doznające przemocy psychicznej – 51,12%, następnie fizycznej – 41,85%, doznające innego rodzaju przemocy w tym ekonomicznej – 6,84% oraz przemocy seksualnej – 0,19%.

Wykres nr XVII. Rodzaje przemocy na terenie powiatu sztumskiego.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

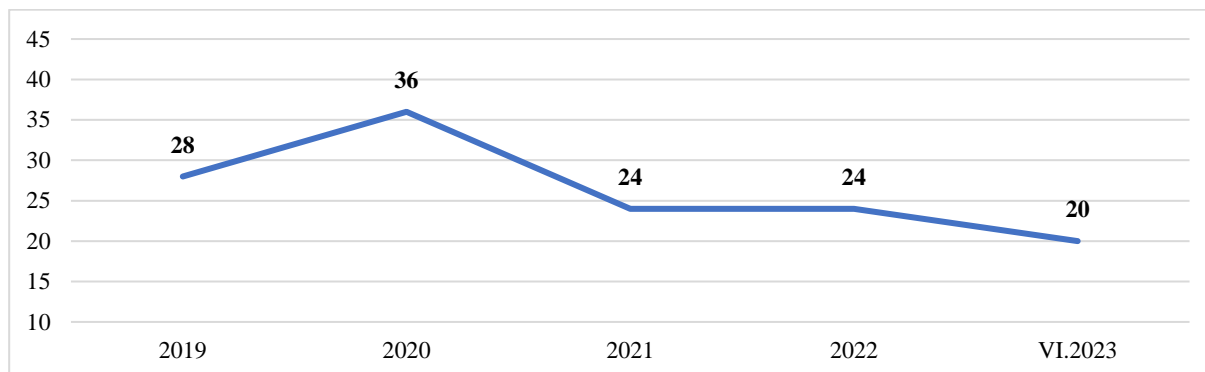
Analiza powyższego wykresu wskazuje, że w 2022 roku nastąpił spadek zachowań przemocowych w porównaniu do analizowanych ram czasowych.

Przemoc psychiczna - na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta tą formą przemocy wzrosła o 3,40%, 2020-2021 wzrosła o 1,34%, natomiast w roku 2022 spadła o 53,02% w porównaniu do roku 2021.

Przemoc fizyczna - na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta tą formą przemocy wzrosła o 7,2 %, 2020-2021 wzrosła o 5%, natomiast w roku 2022 spadła o 40,83% w porównaniu do roku 2021.

Innego rodzaju przemoc w tym ekonomiczna - na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta tą formą przemocy wzrosła o 41,46 %, 2020-2021 spadła o 82,93%, następnie w roku 2022 spadła o kolejnie 85,71% w porównaniu do roku 2021.

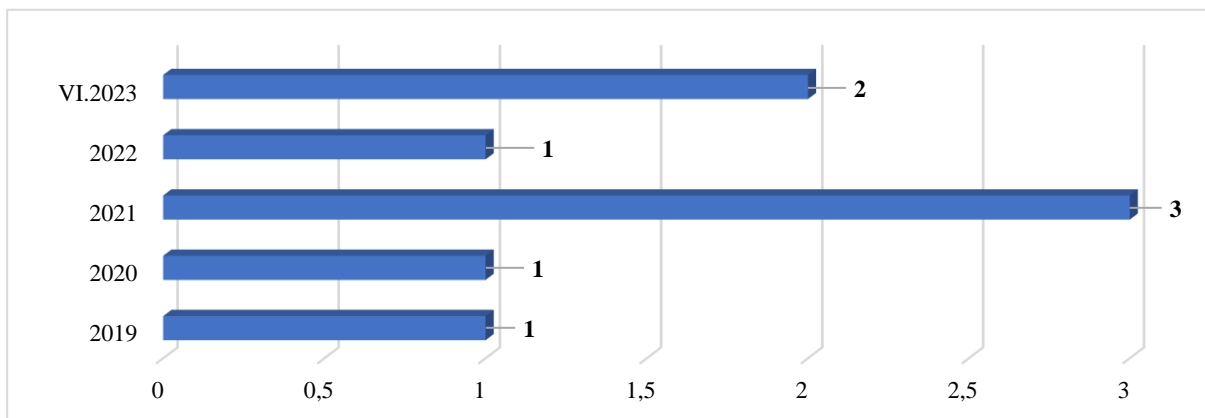
Wykres nr XVIII. Liczba wszczętych i prowadzonych od 2019 do 30.06.2023 przez KPP w Sztumie postępowań w związku z przemocą domową.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Powyższy wykres nr XVIII przedstawia ilość wszczętych i prowadzonych przez KPP w Sztumie w latach 2019-2023 (do dnia 30.06.2023r.) postępowań w związku z występowaniem przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego. Analiza powyższego wykresu wskazuje, że w roku 2020 nastąpił wzrost prowadzonych przez KPP w Sztumie postępowań. W porównaniu do roku 2019, gdzie prowadzonych było 28 postępowań, jest to wzrost o 22,22%. W kolejnych latach, widoczny jest zdecydowany spadek prowadzonych spraw, różnica między rokiem 2020, a 2021 i 2022 wynosi 33,33%. Od początku roku 2023 do 30.06.2023r. KPP w Sztumie prowadziła 20 postępowań.

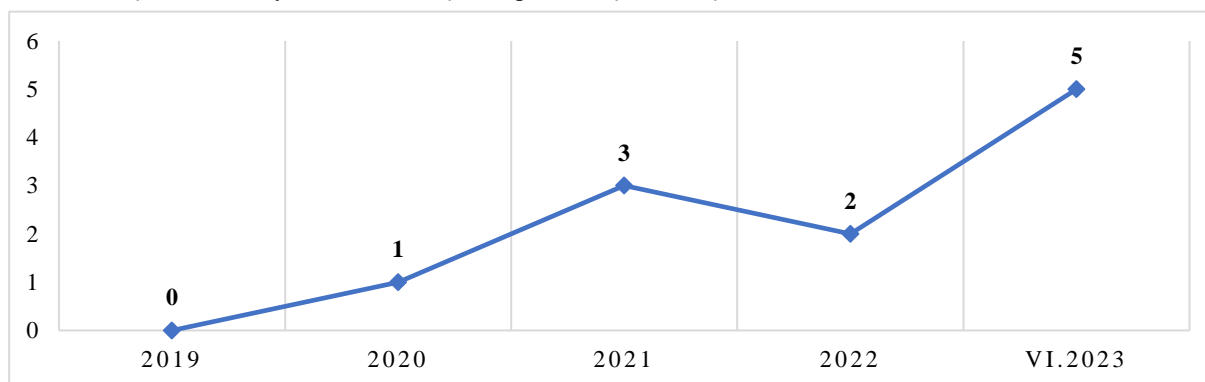
Wykres nr XIX. Liczba osób zatrzymanych przez KPP w Sztumie w związku z przemocą domową.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Dane zawarte w wykresie nr XIX zawierają informacje dot. ilości osób zatrzymanych w latach od 2019 do VI.2023 przez Komendę Powiatowej Policji w Sztumie w związku z stosowaniem przemocy domowej. W analizowanym okresie KPP w Sztumie nie odnotowała zatrzymań kobiet oraz nieletnich jako sprawców przemocy domowej. Powyższy wykres dotyczy jedynie mężczyzn zatrzymanych jako sprawców przemocy.

Wykres nr XX. Liczba wydanych przez KPP w Sztumie nakazów opuszczenia lokalu mieszkalnego i zakazów zbliżania się do określonych osób w związku z przemocą domową.

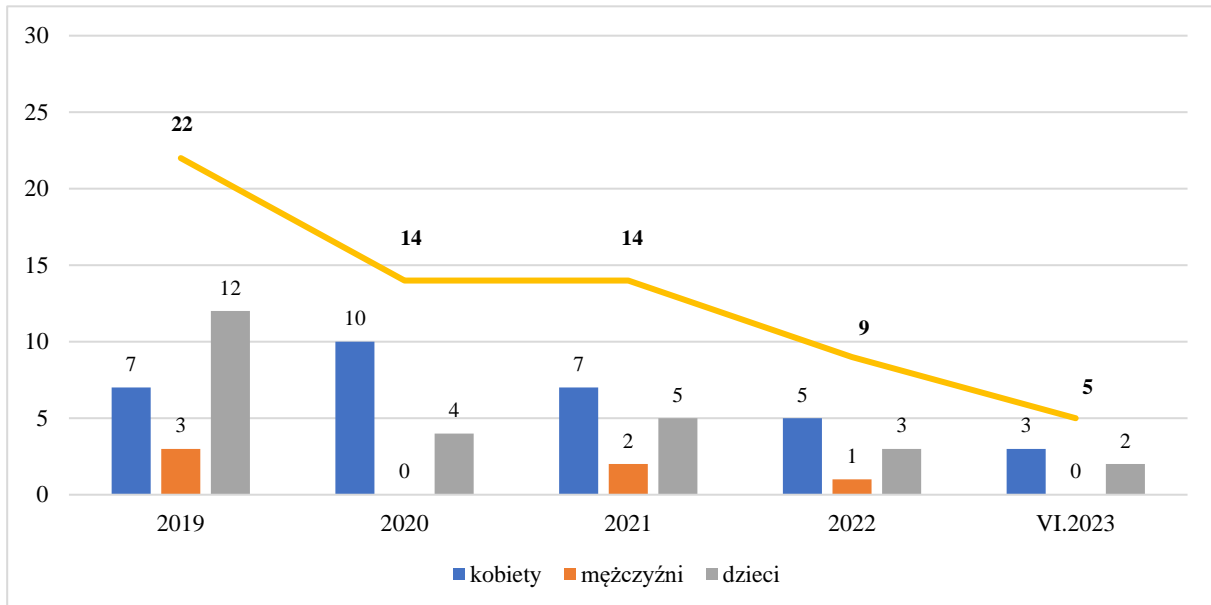

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Analiza wykresu nr XX wskazuje zdecydowany wzrost tendencji do wydawania nakazów opuszczenia lokalu mieszkalnego i zakazów zbliżania się przez sprawców przemocy do określonych osób w związku ze stosowaniem przemocy domowej. Pomimo tego, że dane za rok 2023 dotyczą jedynie I półrocza, to w porównaniu do poprzednich lat, jest to widoczny wzrost w wydawaniu tego typu środka zapobiegawczego.

III. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Sądu Rejonowego w Kwidzynie

Wykres nr XXI. Osoby pokrzywdzone z art. 207 kk – statystyki Sądu Rejonowego w Kwidzynie.

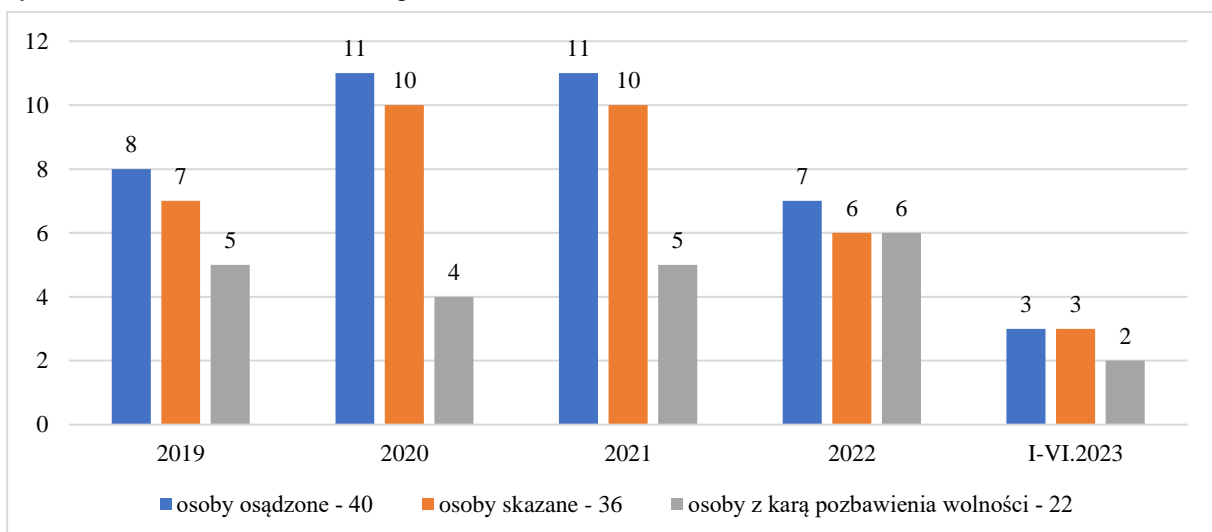

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych Sądu Rejonowego w Kwidzynie.

Na powyższym wykresie zostały zamieszczone dane dotyczące ilości osób, które w latach 2019 do końca VI.2023 miały status osób pokrzywdzonych w związku z doznawaniem przemocy, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny tj. znęcania się psychicznego lub fizycznego. Analiza wykresu wskazuje, że zmniejszała się liczba osób, z w/w statusem. Porównując dane z roku 2019, gdzie osób pokrzywdzonych było 22, z danymi za roku 2022 – gdzie było ich 9 osób, zauważalny jest spadek o 40,9%.

Dane zawarte w wykresie nr XXI wskazują również na to, że największą grupą osób pokrzywdzonych stanowią kobiety – 32 osoby, co stanowi 50% ogółu, następnie dzieci – 26 osób, czyli 40,62% oraz mężczyźni – 6 osób, czyli 9,38%.

Wykres nr XXII. Liczba orzeczeń w sprawach z art. 207 kk.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych Sądu Rejonowego w Kwidzynie.

Powyższy wykres nr XXII zawiera dane dotyczące ogólnej liczby osób osadzonych, osób skazanych oraz liczbę osób, wobec których Sąd Rejonowy w Kwidzynie zasądził karę pozbawienia wolności w związku z art. 207 kk. Z danych SR w Kwidzynie wynika, że latach 2019–I-VI.2023 zostało osadzonych ogółem 40 osób z terenu powiatu sztumskiego, z czego 36 osób otrzymało wyroki skazujące. Spośród wyżej wymienionej liczby 36 osób, 88,89% stanowią mężczyźni (32 osoby) a 11,11% kobiety (4 osoby). Powyższe dane ukazują również, iż 22 osoby, czyli 61,11% z ogólnej liczby osób skazanych otrzymało wyroki kary pozbawienia wolności.

Analiza danych statystyczne SR w Kwidzynie pokazuje, że na bezwzględną karę pozbawienia wolności skazano 36,4% (8 osób) osób skazanych ogółem, natomiast wobec pozostałych osób, czyli 63,6% (14 osób) zastosowano warunkowe zawieszenie kary pozbawienia wolności.

Tabela nr 12. Liczba osób, wobec których orzeczono poszczególne środki karne na podstawie art. 207 kk.

Rok:	2019	2020	2021	2022	I-VI.2023	Razem:
zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych osób	5	5	6	7	2	25
dozory kuratorskie	4	4	1	-	1	10
nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	2	2	2	2	1	9
obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	-	-	-	-	-	-
obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	4	1	4	-	1	10
obowiązek leczenia odwykowego (alkohol i środki odurzające)	1	-	-	-	-	1

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych Sądu Rejonowego w Kwidzynie.

Jak wynika z powyższych danych, najczęściej stosowanym środkiem karnym, jest zakaz zbliżania się przez sprawcy przemocy do osoby pokrzywdzonej. Ten środek karny został zastosowany u 45,4% osób. Następnie dozór kuratorski u 18,2% osób, obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu również u 18,2 % osób, nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym u 16,4% osób, obowiązek leczenia odwykowego (alkohol i środki odurzające) u 1,8% osób. W analizowanych ramach czasowych tj. od 2019r. do 30.06.2023r. SR w Kwidzynie nie zastosował wobec sprawców przemocy środka karnego w postaci obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.

Tabela nr 13. Ilość osób skazanych na podstawie art. 190 kk oraz ilość osób pokrzywdzonych z art. 190 kk.

	Rok:	2019	2020	2021	2022	I-VI.2023	Razem
Wyroki skazujące z art. 190 kk	Mężczyźni	11	9	6	5	4	35
	Kobiety	-	-	1	-	-	1
Osoby pokrzywdzone	Dzieci	-	-	-	2	1	3

	Kobiety	7	5	5	1	2	20
	Mężczyźni	12	6	5	4	1	23

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych Sądu Rejonowego w Kwidzynie.

Tabela nr 13 zawiera dane statystyczne dotyczące liczby osób z terenu powiatu sztumskiego, które na podstawie art. 190 kk (groźby karalne) otrzymały wyroki skazujące. Jak wskazują powyższe dane, największą grupą osób skazanych w latach 2019– I-VI.2023 stanowili mężczyźni – 35 osób, a najmniejsza kobiety – 1 osoba.

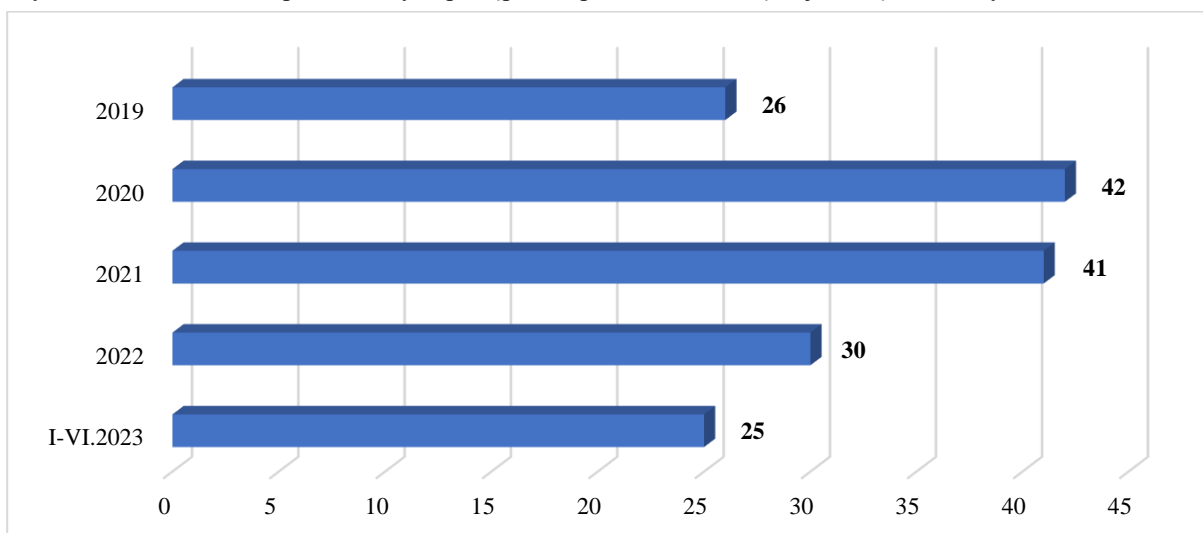
Powyższa tabela zawiera również informacje, na temat osób pokrzywdzonych w analizowanych ramach czasowych z art. 190 kk. Weryfikacja danych wskazuje, że największą grupę osób pokrzywdzonych z w/w art. stanowili mężczyźni 50% (23 osoby), następnie kobiety 43,5% (20 osób) oraz dzieci 6,5% (3 osoby).

Dane statystyczne Sądu Rejonowego w Kwidzynie zawierają również informacje, że wobec 3 osób (mężczyzn) sprawa została umorzona. Jedno umorzenie dotyczy roku 2019, a dwa umorzenia roku 2021.

Z danych statystycznych Sądu Rejonowego w Kwidzynie wynika również, że w opracowywanych ramach czasowych jedna osoba (dot. roku 2022) została skazana z art. 197 kk (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej).

IV. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie

Wykres nr XXIII. Liczba prowadzonych postępowań przez Prokuraturę Rejonową w Kwidzynie z art. 207 kk.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie.

Wykres nr XXIII zawierający dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie wskazuje, że w roku 2020 nastąpił wzrost prowadzonych postępowań z art. 207 kk. W porównaniu do roku 2019 jest to wzrost o 38,1%, natomiast w roku 2022 spadek prowadzonych postępowań. Różnica między rokiem 2021 a 2022 wynosi 26,83%. Od stycznia do końca czerwca 2023r. Prokuratura prowadziła 25 postępowań wobec mieszkańców powiatu sztumskiego. Ogólna liczba prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Kwidzynie spraw z art. 207 kk w latach 2019 – I-VI.2023 wyniosła dla powiatu sztumskiego 164.

Tabela nr 14. Liczba prowadzonych postępowań przez Prokuraturę Rejonową w Kwidzynie z art. 207 kk.

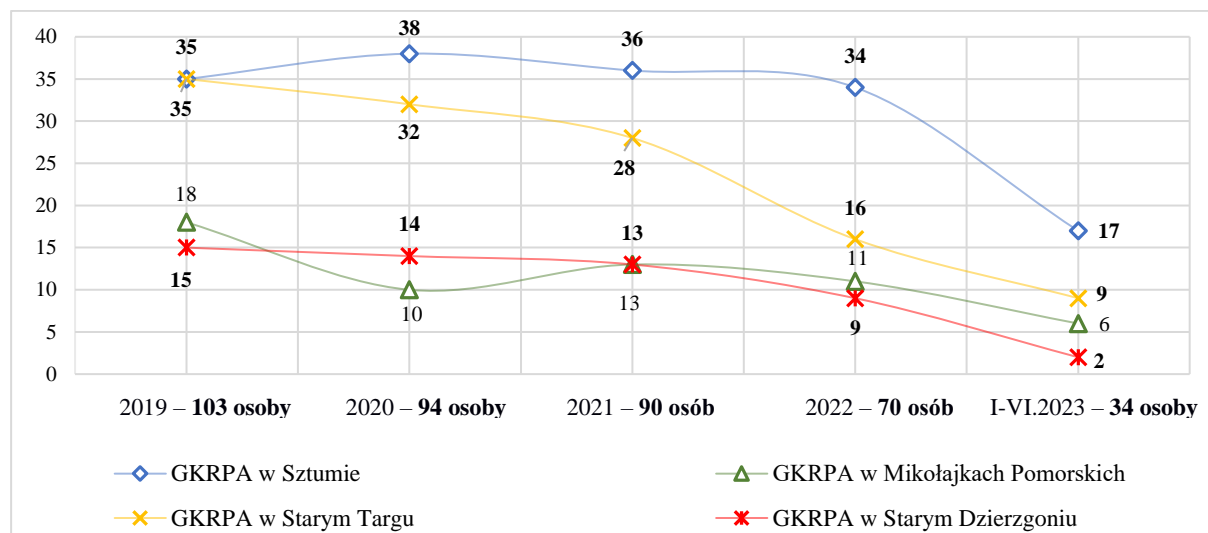
Rok:	2019	2020	2021	2022	I-VI.2023	Razem:
Ogólna ilość prowadzonych postępowań	26	42	41	30	25	164
w tym:						
ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia	10	6	7	4	2	29
ilość spraw zakończonych umorzeniem postępowania	11	22	20	16	18	87
ilość zastosowanych środków zapobiegawczych	2	4	4	4	3	17
ilość wydanych nakazów opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną.	1	1	1	2	1	6

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie.

Dane zawarte w tabeli nr 14 wskazują, że w analizowanych ramach czasowych Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie 29 postępowań zakończyła aktem oskarżenia, 87 postępowań umorzyła, w 17 postępowaniach zastosowała środki zapobiegawcze, a w 6 postępowaniach wydała nakaz opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy, zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną.

V. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych z Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego

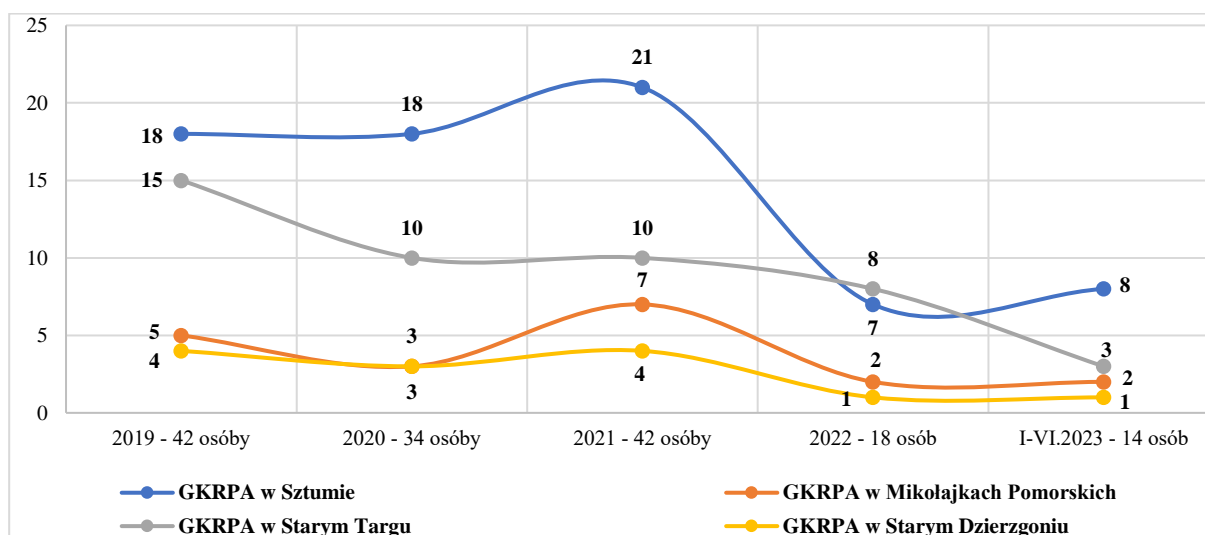
Wykres nr XXIV. Liczba osób nadużywających alkohol skierowanych do GKRPA w latach 2019-VI.2023

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych GKRPA z terenu powiatu sztumskiego.

Wykres nr XXIV zawiera informacje na temat ilości osób nadużywających alkohol skierowanych do GKRPA w latach 2019-2023. Na powyższym wykresie widoczna jest tendencja do spadku osób kierowanych do GKRPA. W analizowanych ramach czasowych do GKRPA w Sztumie zostało skierowanych 160 osób, w Starym Targu 120 osób, w Mikołajkach Pomorskich 58 osób oraz w Starym Dzierzgoniu 53 osoby.

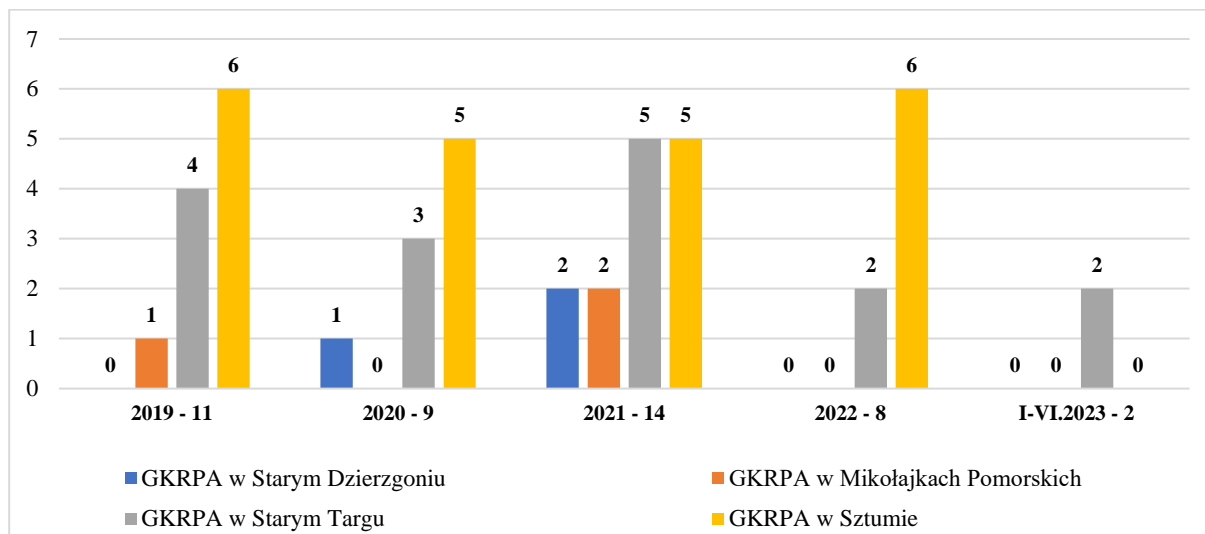
Wykres nr XXV. Sprawcy przemocy domowej wśród osób nadużywających alkohol skierowanych do GKRPA w latach 2019-VI.2023r.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych GKRPA z terenu powiatu sztumskiego.

Informacje zawarte w wykresie nr XXV zawierają dane liczbowe dotyczące ilości osób nadużywających alkohol skierowanych do GKRPA będącymi sprawcami przemocy domowej. Analiza wykresu wskazuje, że w roku 2020 nastąpił spadek osób skierowanych do GKRPA stosujących przemoc i jest to spadek o 19%.

Wykres nr XXVI. Liczba wniosków skierowanych do Sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dla osób nadużywających alkoholu będącymi sprawcami przemocy domowej.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych GKRPA z terenu powiatu sztumskiego.

Powyższy wykres nr XXVI zawiera dane statystyczne dotyczące liczby złożonych przez GKRPA wniosków do Sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dla osób nadużywających alkoholu będącymi sprawcami przemocy domowej.

Analiza powyższych danych wskazuje, że w opisywanych ramach czasowych najczęściej w/w wniosków złożyła do Sądu:

- GKRPA w Sztumie – 22, co stanowiło 31,4% wszystkich wniosków złożonych przez Komisję (70),
- GKRPA w Starym Targu – 16, co stanowiło 31,4% wszystkich wniosków złożonych przez Komisję (51),
- GKRPA w Starym Dzierzgoniu – 3, co stanowi 33,3% wszystkich złożonych przez Komisję (9),
- GKRPA w Mikołajkach Pomorskich – 3, co stanowi 60% wszystkich złożonych przez Komisję (5).

Ogólna ilość wniosków o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dla osób nadużywających alkoholu, które złożyły GKRPA do Sądu w okresie od 2019r. do VI.2023r. wyniosła 135. Dane wskazują na to, że osoby będące sprawcami przemocy stanowiły 32,6% ogółu, czyli 44 osoby, z czego 43 osoby były mężczyznami, a 1 osoba kobietą.

Należy również zauważyć, że dane za rok 2023 nie obejmują pełnego roku, obejmują jedynie pierwsze półrocze 2023r. Weryfikacja statystyki wskazuje, że dane za cały rok 2023 mogą być na podobnym poziomie jak w roku 2022.

VI. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych przesłanych przez szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu sztumskiego

Na terenie powiatu sztumskiego znajdują się trzy szkoły ponadpodstawowe i są to:

- Zespół Szkół im. Jana Kasprówicza w Sztumie,
- Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Barlewiczkach,
- Zespół Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Dzierzgoniu.

Poniżej zostaną przedstawione działania, jakie wyżej wymienione szkoły podejmowały w latach 2019-VI.2023 w celu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania Zespołu Szkół im. Jana Kasprówicza w Sztumie:	
Rok	2019
profilaktyczne	• Spotkania uczniów z kuratorami sądowymi
edukacyjne	• Udostępnianie wykazu instytucji wspierających rodzinę w sytuacji przemocy. • Gazetki tematyczne dla uczniów.
interwencyjne	-
Rok	2020
profilaktyczne	• Zajęcia profilaktyczne z zakresu przemocy. • Zajęcia tematyczne z udziałem przedstawicieli policji. • Warsztaty tematyczne z uczniami.
edukacyjne	• Warsztaty doskonalące umiejętności społeczne. • Lekcje z zakresu postaw prospołecznych i budowanie motywacji wewnętrznej.
interwencyjne	-
Rok	2021
profilaktyczne	• Program pn. Przemocy stop, w tym rodzaje przemocy (dla wszystkich uczniów szkoły).
edukacyjne	• Zajęcia z zakresu zapobiegania przemocy w tym domowej. • Warsztaty z zakresu umiejętności społecznych. • Budowanie systemu wartości z udziałem rodziców. • Warsztaty na temat rodzajów przemocy. • Pogadanki na zajęciach wychowania do życia w rodzinie.
interwencyjne	• Rozmowy z uczniami dot. „Niebieskiej Karty”. • Rozmowy z rodzicami – analiza sytuacji, przyczyny, działania.
Rok	2022
profilaktyczne	-
edukacyjne	• Budowanie systemu wartości – razem z rodzicami. • Spotkanie tematyczne uczniów z członkiem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz kuratorem dla nieletnich (w tym omówienie procedury „Niebieskiej Karty”).
interwencyjne	• Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej poza Gminą Sztum.
Rok	od I do VI 2023
profilaktyczne	• Dni Profilaktyki pn. Zapobieganie przemocy stop. • Konkursy tematyczne.
edukacyjne	• Uruchomienie platformy „Pomorskie dla Ciebie” – zajęcia z uczniami. • Udostępnianie wykazu instytucji wspierających rodzinę w sytuacji przemocy. • Gazetki tematyczne dla uczniów. • Pedagogizacja rodziców w temacie.

	<ul style="list-style-type: none"> Spotkanie tematyczne uczniów z członkiem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownikiem socjalnym MGOPS w Sztumie oraz kuratorem dla nieletnich (w tym omówienie procedury „Niebieskiej Karty”). Pogadanki na zajęciach wychowania do życia w rodzinie – ankiety.
interwencyjne	-
Działania Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Barlewiczkach:	
Rok	2019
profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> Udział w V Sztumskich Spotkaniach Profilaktycznych KROKUSY 2019. Udział uczniów w konkursie na film o przemocy.
edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Udział uczniów w projekcie – Nie Zmarnuj swojego Życia
interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> Porady i wsparcie dla uczniów z rodzin dotkniętych przemocą – 7 porad.
Rok	2020
profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> Program Profilaktyczny NOE
edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Kampania informacyjna dla rodziców i uczniów – Plan awaryjny dla osób doświadczających przemocy domowej. Międzynarodowy Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet.
interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> Porady i wsparcie dla uczniów z rodzin dotkniętych przemocą – 9 porad.
Rok	2021
profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia profilaktyczne z uczniami – 15 godzin.
edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Kampania informacyjna dla uczniów – Międzynarodowy Dzień Bez Przemocy.
interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> Porady i wsparcie dla uczniów z rodzin dotkniętych przemocą – 13 porad.
Rok	2022
profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia profilaktyczne z uczniami – 27 godzin.
edukacyjne	-
interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> Porady i wsparcie dla uczniów z rodzin dotkniętych przemocą – 15 porad.
Rok	od I do VI 2023
profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia profilaktyczne z uczniami – 15 godzin.
edukacyjne	-
interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> Porady i wsparcie dla uczniów z rodzin dotkniętych przemocą – 9 porad.
Działania Zespołu Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Dzierzgoniu:	
Rok	2019–I–VI.2023
profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania uczniów z przedstawicielami policji – pogadanki na temat bezpieczeństwa swojego i innych, zachowań agresywnych i przestępczych. Coroczny udział w gminnej akcji profilaktycznej <i>Dzierzgoń bez Przemocy</i>.
edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Pogadanki i dyskusje na godzinach z wychowawcą na temat radzenia sobie z emocjami, gdzie szukać pomocy w trudnej sytuacji. Zapewnienie dostępu do pedagoga i psychologa szkolnego.
interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie uczniów i ich rodziców z Platformą Informacyjno-Edukacyjno-Koordynującą „Pomorskie dla Ciebie”. Współpraca szkoły z MOPS w Dzierzgoniu oraz Centrum Wsparcia Rodziny w Dzierzgoniu.

Źródło: Opracowane na podstawie danych z szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 15. Liczba „Niebieskich Kart” założonych przez szkoły ponadpodstawowe.

Rok:	2019	2020	2021	2022	I-VI.2023
ZS w Sztumie	-	-	2	1	-
ZSZ w Barlewiczkach	-	-	-	1	-
ZS w Dzierzgoniu	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowane na podstawie danych z szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 16. Zgłoszenia/skierowania kierowane przez szkoły ponadpodstawowe.

Rok:		2019	2020	2021	2022	I-VI.2023
ZS w Sztumie	Zgłoszenia					
	Sąd Rodzinny	1	-	2	2	-
	Policja	-	-	-	1	-
	OPS	-	-	-	1	-
	Skierowania					
	Placówki terapeutyczne	-	1	-	-	-
	OIK	-	-	-	1	-
ZSZ w Barlewiczkach	Zgłoszenia					
	Sąd Rodzinny	-	-	-	-	-
	Policja	-	-	-	-	-
	OPS	-	-	-	-	-
	Skierowania					
	Placówki terapeutyczne	-	-	-	-	-
	OIK	-	-	-	-	-
ZS w Dzierzgoniu	Zgłoszenia					
	Sąd Rodzinny	-	-	-	-	-
	Policja	-	-	-	-	-
	OPS	-	-	-	-	-
	Skierowania					
	Placówki terapeutyczne	-	-	-	-	-
	OIK	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowane na podstawie danych ze szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu sztumskiego.

Powyższe dane wskazują, iż zgłoszeń ze strony placówek oświatowych jest niewiele. Podobnie kształtuje się również statystyka ogólnopolska, która wskazuje na niewielki udział placówek oświatowych w wszczynaniu procedury „Niebieska Karta-A”.

VII. Zjawisko przemocy domowej na podstawie analizy danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie

A. Punkt Interwencji Kryzysowej

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej, który świadczy specjalistyczną pomoc psychologiczną, prawną i socjalną osobom pozostającym w sytuacji przemocy domowej lub osobom znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, w celu zapobiegania powstawaniu lub pogłębieniu się dysfunkcji tych osób i rodzin.

Tabela nr 17. Liczba osób, które skorzystały z wsparcia psychologicznego.

Rok:		2019	2020	2021	2022	I-VI.2023	Razem
PIK	Liczba osób	53	49	40	43	27	212
	Liczba porad	91	86	78	98	60	413
Rodziny zastępcze (dorośli i dzieci)	Liczba osób	44	57	75	44	41	261
	Liczba porad	113	121	186	139	84	643
Przemoc	Liczba osób	4	6	4	4	0	18
	Liczba porad	11	26	15	5	0	57

Źródło: Opracowane własne.

Tabela nr 18. Liczba osób, które skorzystały z pomocy radcy prawnego.

Rok:		2019	2020	2021	2022	I-VI.2023	Razem
PIK	Liczba osób	38	36	52	56	30	212
	Liczba porad	69	53	72	71	36	301
Rodziny zastępcze (dorośli i dzieci)	Liczba osób	20	8	10	15	4	57
	Liczba porad	28	9	17	20	5	79
Przemoc	Liczba osób	2	6	3	3	0	14
	Liczba porad	2	11	3	4	0	20

Źródło: Opracowane własne.

Dane zawarte w tabeli nr 17 i 18 zawierają informacje, o ogólnej liczbie osób oraz ilości udzielonych porad, zarówno psychologicznych jak i prawnych, w opracowywanych ramach czasowych. Analiza powyższych danych wskazuje, że najczęściej porad udzielono rodziną zastępczym tj. 722 porady co stanowi 47,72% ogółu, następnie w Punkcie Interwencji Kryzysowej 714 porad co stanowi 47,19% oraz w związku z przemocą domową 77 porad co stanowi 5,09%.

Tabela nr 19. Liczba osób, które skorzystały z pomocy pracownika socjalnego.

Rok:	2019	2020	2021	2022	I-VI.2023	Razem
Poradnictwo socjalne	4	4	2	6	2	16
„Niebieska Karta-A”	2	3	3	1	1	9

Źródło: Opracowane własne.

B. Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

Tabela nr 20. Liczba osób, które uczestniczyły w Powiatowym programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

Rok:	2019	2020	2021	2022	Razem
Liczba osób, które przystąpiły do programu	12	6	7	5	30
Liczba osób, które ukończyły program	8	5	4	2	19

Źródło: Opracowane własne.

W powyższej tabeli nr 20 zostały zawarte dane dot. uczestników Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Jak wynika z analizy powyższych danych 63,33% uczestników ukończyło powyższy program, a 36,67% nie ukończyło. Uczestnikami programu są w większości osoby, które zgłosiły się dobrowolnie.

Poniżej została przedstawiona tabela nr 21 z danymi dot. ilości osób skierowanych przez OPS do uczestnictwa w Programie. Z uwagi na to, iż zgłoszenie się i udział w Programie jest dobrowolny, bardzo duży odsetek osób kierowanych przez OPS, nie zgłosiło się do uczestnictwa wyżej wymienionym Programie.

Tabela nr 21. Liczba osób kierowanych przez OPS do uczestnictwa w Powiatowym programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

Rok:	2020	2021	2022	I-VI.2023
M-GOSP w Sztumie	25	10	1	3
MOPS w Dzierzgoniu	0	2	0	0
GOPS w Starym Targu	1	1	0	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	0	0	0
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	8	4	0	0
Razem:	34	17	1	3

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

C. Mieszkanie chronione treningowe o charakterze interwencyjnym w Sztumie

Mieszkanie to funkcjonuje w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie i jest formą pomocy społecznej, zapewniającą odpowiednie wsparcie, schronienie i opiekę dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Mieszkanie przeznaczone jest przede wszystkim dla osób samotnych lub osób z małoletnimi dziećmi, pochodzących z terenu powiatu sztumskiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową lub są ofiarami przemocy domowej.

Mieszkanie zostało przygotowane na przyjęcie maksymalnie 4 osób tj. 1 osoby dorosłej oraz 3 dzieci.

W roku 2022 z wyżej wymienionej formy pomocy skorzystała matka z małoletnim dzieckiem, która przebywała w nim od 08.09.2022r. do dnia 03.12.2022r.

W roku 2023 w mieszkaniu przebywała matka z dwójką małoletnich dzieci w okresie od dnia 05.04.2023r. do dnia 05.07.2023r.

Z uwagi na brak możliwości utworzenia na terenie powiatu sztumskiego ośrodka wsparcia – domu dla matek z małoletnimi dziećmi, Powiat Sztumski w celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi oraz kobietom w ciąży, zawarł we wrześniu 2023r. porozumienie w sprawie powierzenia Powiatowi Kętrzyńskiemu prowadzenia zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, polegającego na prowadzeniu domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży pomiędzy Powiatem Sztumskim a Powiatem Kętrzyńskim.

W ramach powyższego porozumienia Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie powiatu sztumskiego, mają możliwość kierowania osób z małoletnimi dziećmi, znajdujących się w sytuacji kryzysowej do **Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Kętrzynie**.

Z danych statystycznych uzyskanych od instytucji wynika, że w roku 2021 nastąpił znaczny wzrost zjawiska przemocy domowej, natomiast w rok 2022 zauważalna się tendencja malejąca tego zjawiska.

Mając na uwadze to, iż Program zawiera dane statystyczne za pierwsze półrocze 2023r., można przypuszczać, że w roku 2023 nastąpiła tendencja wzrostowa zjawiska przemocy.

Trudno jest jednoznacznie określić skalę zjawiska przemocy na terenie powiatu sztumskiego, gdyż należy wziąć pod uwagę przemoc ukrytą, nie ujętą w statystykach instytucji.

VIII. Analiza przemocy domowej w środowisku lokalnym wykonana na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych

W celu przeprowadzenia analizy zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego, w miesiącu listopad zostało przeprowadzone badanie ankietowe skierowane do mieszkańców Naszego Powiatu. Badanie składało się z pięciu działów które dotyczyły:

1. Analizy postaw wychowawczych.
2. Analizy postaw — stereotypów dotyczących przemocy.
3. Świadomości mieszkańców dotyczącej osób i instytucji, do których należy zgłosić się w przypadku wystąpienia zachowań przemocowych.
4. Analizy zapotrzebowania na formy pomocy, usługi.
5. Określenia lokalnych potrzeb w celu zapewnienia dostępnych, celowanych usług, świadczeń dla rodzin zagrożonych i uwikłanych w przemoc domową.

Poniżej zostały przedstawione dane zebrane dzięki przeprowadzonej ankiecie.

Tabel nr 22. Analiza postaw wychowawczych.

Lp.	Pytania	Odpowiedzi w %		
		Tak	Nie	Nie wiem
1.	Czy Pani/Pana zdaniem stosowanie kar fizycznych jest metodą wychowawczą?	10,8%	89,2%	---
2.	Czy według Pani/Pana istnieją okoliczności, które usprawiedliwiałyby stosowanie kar fizycznych?	25%	75%	---
3.	Czy Pani/Pana zdaniem brak umiejętności wychowawczych rodziców może prowadzić do występowania przemocy domowej?	68,3%	10%	21,7%
4.	Czy stosowanie kar fizycznych wobec dzieci jest prawnie zakazane w Polsce?	84,2%	15,8%	---
5.	Czy według Pani/Pana zasadne jest reagowanie, ze strony najbliższych członków rodziny w sytuacji, gdy dziecko jest źle traktowane przez rodziców/ opiekunów?	88,3%	11,7%	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Z danych zebranych w tabeli nr 22 można wywnioskować o wysokiej świadomości respondentów biorących udział w badaniu ankietowym na temat postaw wychowawczych, 89.2% z nich uważa, że kara fizyczna nie jest metodą wychowawczą, natomiast 84.2% posiada wiedzę, że kary fizyczne są zakazane prawnie w Polsce. 88,3% ankietowanych uważa również, iż zasadne jest reagowanie w sytuacji, gdy dziecko jest źle traktowane przez osoby najbliższe, a zaledwie 11,7% ankietowanych stoi na stanowisku przeciwnym. Ankietowani wyrazili także zdanie, na temat okoliczności, które usprawiedliwiałyby stosowanie kar fizycznych wobec dzieci, 75% z nich uważa, że takie okoliczności nie istnieją. Ankietowani wskazali również, że brak umiejętności wychowawczych rodziców, może prowadzić do występowania przemocy domowej i uważa tak 68,3% osób biorących udział w badaniu, 10% że nie, natomiast 21,7% nie miało zdania na ten temat. Analiza danych pozwoliła również wykazać, że ok. 15% osób biorących udział

w badaniu ankietowym wymaga edukacji kompetencji wychowawczych w zakresie metod wychowawczych.

Tabela nr 23. Analiza postaw/stereotypów dotyczących przemocy.

Lp.	Pytania	Odpowiedzi w %		
		Tak	Nie	Nie wiem
1.	Czy uważa Pani/Pan, że naruszenie nietykalności cielesnej tj. gwałt w małżeństwie jest przejawem przemocy domowej?	80,8%	2,5%	16,7%
2.	Czy uważa Pani/Pan, że przemoc w małżeństwie jest czasem uzasadniona?	18,3%	81,7%	---
3.	Czy Pani/Pana zdaniem, tak zwane zachowania prowokacyjne są usprawiedliwieniem dla stosowania przemocy domowej?	10,8%	65%	24,2%
4.	Czy uważa Pani/Pana, że takie działania jak wydziałanie pieniędzy, zakazywanie lub utrudnianie podjęcia pracy osobie bliskiej, może być przejawem przemocy ekonomicznej?	71,7%	7,5%	20,8%
5.	Czy Pani/Pana zdaniem takie zachowania jak wyśmiewanie, krytykowanie, upokarzanie, zawstydzanie, poniżanie mogą być przejawem przemocy psychicznej?	80%	7,5%	12,5%
6.	Czy uważa Pani/Pan, że przemoc domowa to sprawa prywatna i osoby trzecie nie powinny na to reagować?	15,8%	84,2%	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

W tabeli nr 23 zostały zawarte pytania, jakie zadano respondentom na temat stereotypów dotyczących przemocy domowej oraz postawy, jakie zostały przez ankietowanych zaprezentowane na w/w tematy.

Ankietowani na pytanie dotyczące naruszenia nietykalności cielesnej odpowiedzieli, że jest ono przejawem przemocy domowej i uważa tak 80,8% osób biorących udział w badaniu, 16,7% osób nie miało zdania na ten temat, a 2,5% badanych uważa, że nie jest.

81,7% osób odpowiadając na pytanie dotyczące tego czy przemoc w małżeństwie jest czasem uzasadniona nie zgodziła się z tym stwierdzeniem.

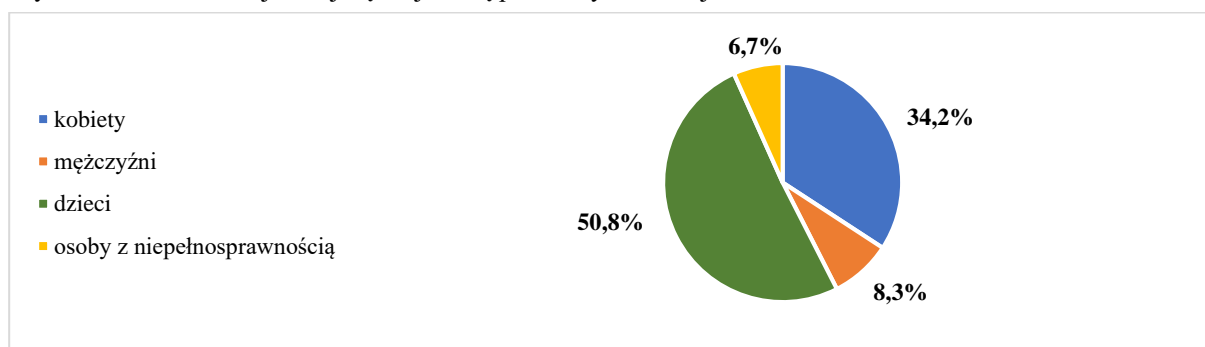
Respondentom zadano również pytania z zakresu przejawów przemocy psychicznej oraz ekonomicznej, badani wykazali się dużą świadomością odpowiadając na te pytania. 71,7 % ankietowanych uważa że takie działania jak wydziałanie pieniędzy, zakazywanie lub utrudnianie podjęcia pracy osobie bliskiej są przejawem przemocy ekonomicznej, 20,8% nie miało zdania na ten temat, a 7,5% uznało, iż nie jest to przemoc.

80,0% badanych uznało, że takie działania jak wyśmiewanie, krytykowanie, upokarzanie, zawstydzanie, poniżanie są objawem przemocy psychicznej, 12,5% nie miało zdania na ten temat, a 7,5% uznało, że nie jest to przemoc psychiczna.

Ankietowanych poproszono również o wyrażenie swojego zdania na temat tego, czy przemoc domowa to sprawa prywatna i osoby trzecie nie powinny na to reagować. 84,2% badanych wskazało, że należy reagować w wyżej wymienionych sytuacjach, natomiast 15,8% że nie należy.

Pomimo tego, iż badanie ankietowe wykazało dużą świadomość wśród respondentów na temat zjawiska przemocy, istnieje grupa osób, która wymaga uświadomienia czy jest przemoc.

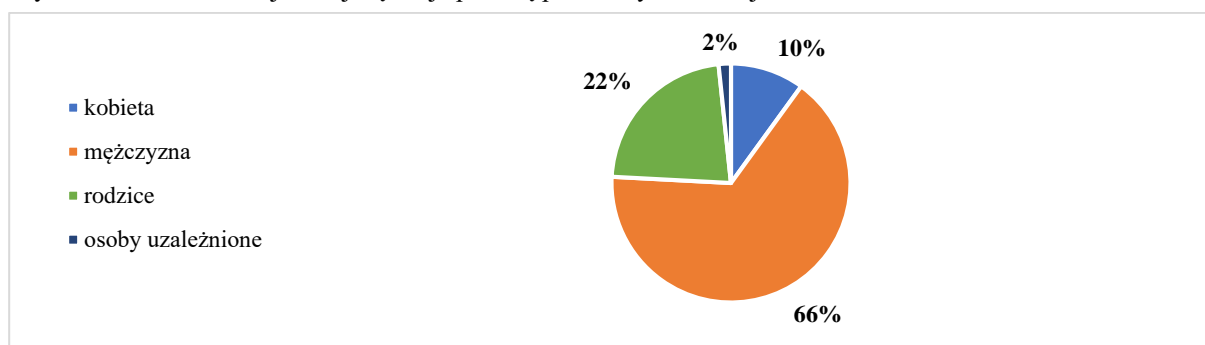
Wykres nr XXVII. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy domowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Jak wynika z analizy wykresu nr XXVII ankietowani odpowiadając na pytanie dotyczące: kto jest najczęściej ofiarą przemocy domowej wskazali, że ich zdaniem najczęściej osobą doznającą przemocy jest dziecko i uważa tak 50,8% respondentów, 34,2% że kobiety, 8,3% że mężczyźni a 6,7% że osoby z niepełnosprawnością.

Wykres nr XXVIII. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy domowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

W wykresie nr XXVIII zostały zawarta dane statystyczne na temat tego, kto według respondentów jest najczęściej sprawcą przemocy. 66% ankietowanych odpowiadając na to pytanie wskazało, że są to mężczyźni, 22% wskazało na rodziców, 10% na kobiety, a 2% na osoby uzależnione.

Tabela nr 24. Świadomość mieszkańców dotycząca osób i instytucji, do których należy zgłosić się w przypadku wystąpienia zachowań przemocowych.

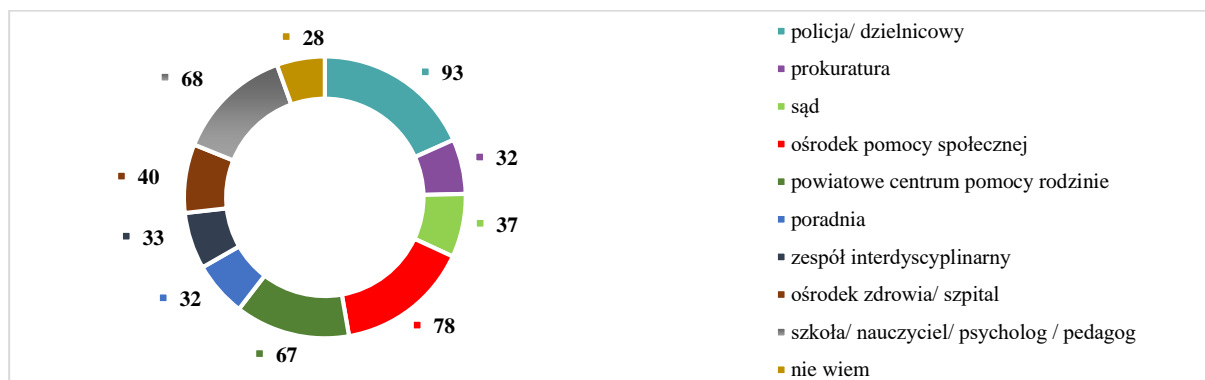
Lp.	Pytania	Odpowiedzi w %		
		Tak	Nie	Nie wiem
1	Czy wie Pani/Pan gdzie osoba doznająca przemocy domowej, może uzyskać pomoc na terenie powiatu sztumskiego?	63,3%	36,7%	---
2	Czy uważa Pani/Pan, że osoby doznające przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego, mają trudność ze znalezieniem pomocy instytucjonalnej?	24,2%	30%	45,8%
3	Czy uważa Pani/Pan, że osoby będące sprawcami przemocy domowej, mają trudność, ze znalezieniem dla siebie pomocy na terenie powiatu sztumskiego?	25,6%	25,6%	48,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

W celu sprawdzenia świadomości mieszkańców powiatu sztumskiego z zakresu instytucji oraz osób, do których może zgłosić się osoba doznająca przemocy domowej ankietowanym zadano pytania zawarte w tabeli nr 24.

63,3% respondentów odpowiedziało twierdząco, że wie, gdzie może uzyskać pomoc osoba będąca ofiarą przemocy domowej na terenie Naszego Powiatu, zaledwie 36,7% odpowiedziało że nie wie. W niżej zamieszczonym wykresie nr XXIX zostały zawarte informacje na temat instytucji, do których według ankietowanych może zgłosić się osoba doznająca przemocy domowej w celu uzyskać pomocy.

Wykres nr XXIX. W jakich instytucjach, znajdujących się na terenie powiatu sztumskiego, może uzyskać pomoc osoba doznająca przemocy domowej?

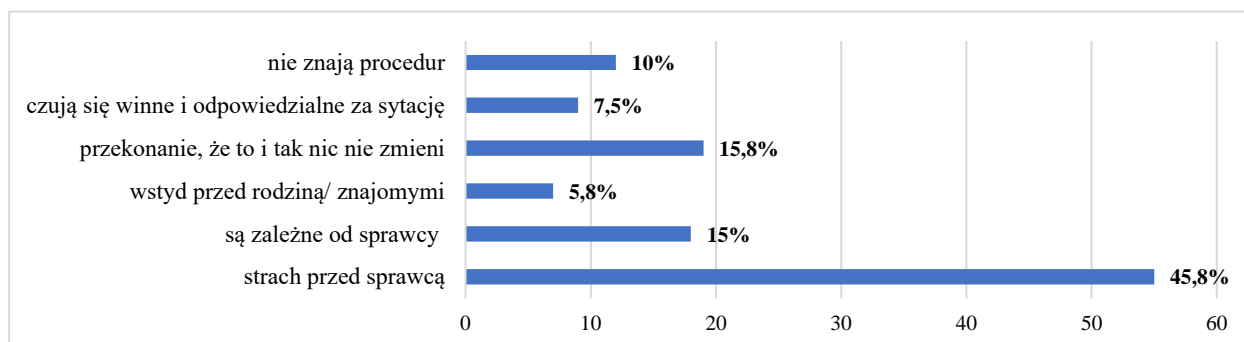
Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Ankietowanym zadano również pytanie na temat tego, czy osoby doznające przemocy domowej mają trudność, ze znalezieniem pomocy, 30% osób biorących udział w badaniu odpowiedziało, że nie mają trudności, 24,2% że mają trudność, ze znalezieniem pomocy a 45,8% odpowiedziało, iż nie mają wiedzy na ten temat.

Badani wypowiedzieli się również w kwestii tego, czy osoby będące sprawcami przemocy domowej, mają trudność, ze znalezieniem dla siebie pomocy. Większość, czyli 48,8% respondentów odpowiedziało, że nie posiadają wiedzy na ten temat, natomiast 25,6% odpowiedziało, że nie mają trudności, ze znalezieniem pomocy oraz taka sama ilość osób tj.

25,6% odpowiedziała, że sprawcy pomocy mają trudność, ze znalezieniem pomocy na terenie powiatu sztumskiego.

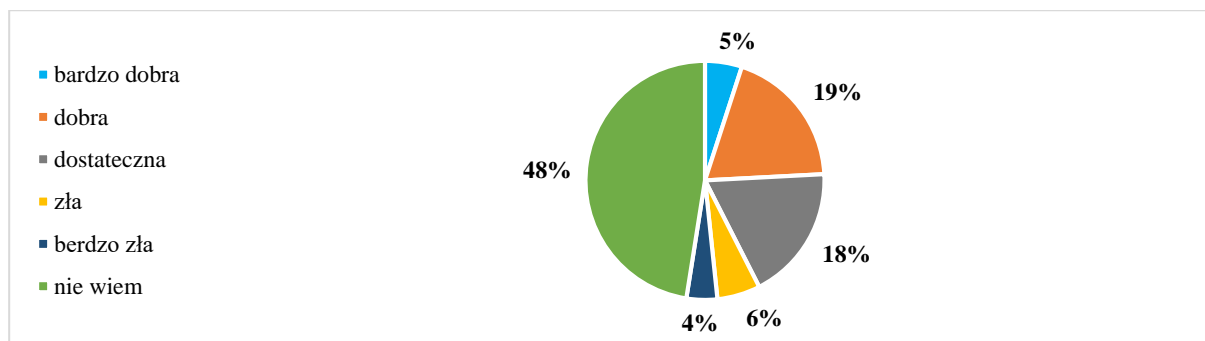
Wykres nr XXX. Dlaczego osoby doznające przemocy domowej, nie szukają pomocy ze strony odpowiednich służb/ instytucji?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Jak wynika z analizy wykresu nr XXX największa grupa tj. 45,8% badanych wskazało, że przyczyną tego, iż osoby doświadczające przemocy domowej nie szukają pomocy jest **strach przed sprawcą**, 15,8% uważa, iż **przekonanie, że to i tak nic nie zmieni**, 15% że osoby doświadczające przemocy **są zależne od sprawcy**, 10% uważa, że **nie znają procedur**, 7,5% uważa, iż ofiary przemocy **czują się winne i odpowiedzialne za sytuację**, a 5,8% respondentów jest przekonana, że przyczyna nie szukania pomocy, jest **wstyd przed rodziną/ znajomymi**.

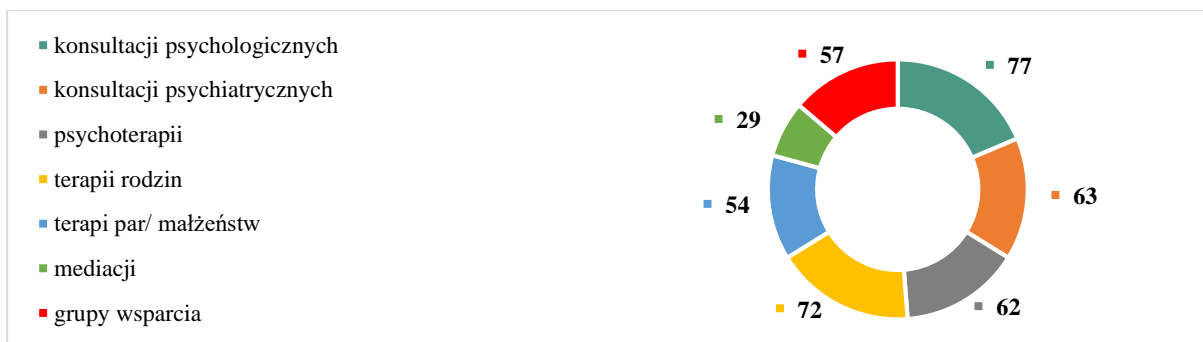
Wykres nr XXXI. Efektywność podejmowanych działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

W celu poznania opinii osób biorących udział w badaniu ankietowym, poproszono ankietowanych o udzielenie odpowiedzi na pytanie dotyczące efektywność podejmowanych działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego. Dane jakie udało się zebrać, zostały umieszczone w wykresie nr XXXI. Analiza tego wykresu wskazuje, że 5% respondentów uważa, że efektywność podejmowanych działań, jest na poziomie bardzo dobrym, 19% dobrym, a 18% dostatecznym. Badanie wykazało również, że 48% osób biorących udział w ankiecie, nie wie jaka jest efektywność podejmowanych działań. Ponadto ankieta wykazała, że 6% badanych uważa, że efektywność podejmowanych działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego jest zła, a 4%, że bardzo zła.

Wykres nr XXXII. Jakiego rodzaju wsparcia powinno być więcej na terenie powiatu sztumskiego?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Na powyższym wykresie nr XXXII zostały zaprezentowane dane dotyczące jakiego rodzaju wsparcia powinni być więcej na terenie powiatu sztumskiego. Analiza przedmiotowego wykresu wskazuje, że największa grupa respondentów (77 osób) uważa, iż powinno być więcej pomocy z zakresu konsultacji psychologicznych, następnie terapii rodzin – 72 osoby, konsultacji psychiatrycznych – 63 osoby, psychoterapii – 62 osoby, grup wsparcia – 57 osób, terapii par/małżeństw – 54 osoby oraz mediacji – 29 osób.

Tabela nr 25. Specyfika zjawiska przemocy domowej w powiecie sztumskim.

Lp.	Pytania	Odpowiedzi w %		
		Tak	Nie	Nie wiem
1.	Czy Pani/Pana zdaniem w powiecie sztumskim występuje zjawisko przemocy domowej?	70,8%	5%	24,2%
2.	Czy na co dzień spotyka się Pani/Pan z zachowaniami przemocowymi w przestrzeni publicznej?	30,8%	50,8%	18,3%
3.	Czy Pani/Pana zdaniem przemoc domowa to duży problem społeczny?	85%	15%	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

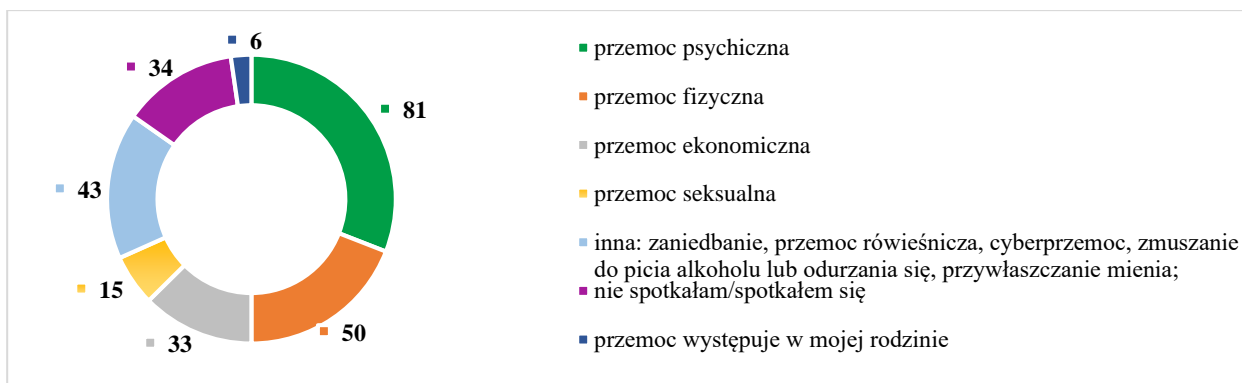
W celu zbadania specyfiki występowania zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego, poproszono respondentów o odpowiedzenie na pytania zawarte w powyższej tabeli nr 25. Weryfikacja zebranych danych wskazuje, że 70,8% ankietowanych jest zdania, że zjawisko przemocy na terenie Naszego Powiatu występuje, 5% jest zdania, że nie występuje, a 24,2% odpowiedziało, iż nie posiadają wiedzy na ten temat.

85% ankietowanych uważa również, iż przemoc domowa jest dużym problemem społecznym, a 15 % ma przeciwne zdanie.

Osobą biorącym udział w badaniu, zadano także pytanie dotyczące tego, czy na co dzień spotykają się z zachowaniami przemocowymi w przestrzeni publicznej. 30,8% ankietowanych odpowiedziało twierdząco na to pytanie, 50,8% odpowiedziało, że się nie spotykają, a 18,3% nie posiadają wiedzy w tej kwestii.

Na poniższym wykresie nr XXXIII zostało zaprezentowane, z jakimi formami przemocy osoby biorący udział w ankiecie spotykają się najczęściej.

Wykres XXXIII. Rodzaje przemocy, z którymi mieszkańcy powiatu sztumskiego spotykają się najczęściej.

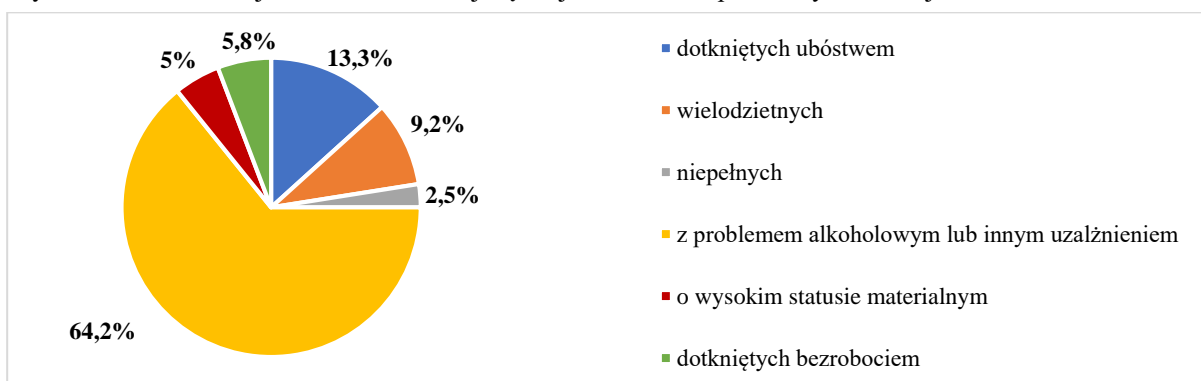

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Respondenci wskazali, że najczęściej spotykają się z przemocą psychiczną – 81 osób, fizyczną – 50 osób oraz ekonomiczną – 33 osoby.

Ankietowani w badaniu wskazali również na przemoc seksualną – 15 osób, inna przemoc, w tym zaniedbanie, przemoc rówieśnicza, cyberprzemoc itd. – 43 osoby. Sześć osób odpowiedziało, że przemoc występuje w ich rodzinie a 34 respondentów, że nie spotykało się z przemocą.

Wykres nr XXXIV. W jakich rodzinach najczęściej dochodzi do przemocy domowej?

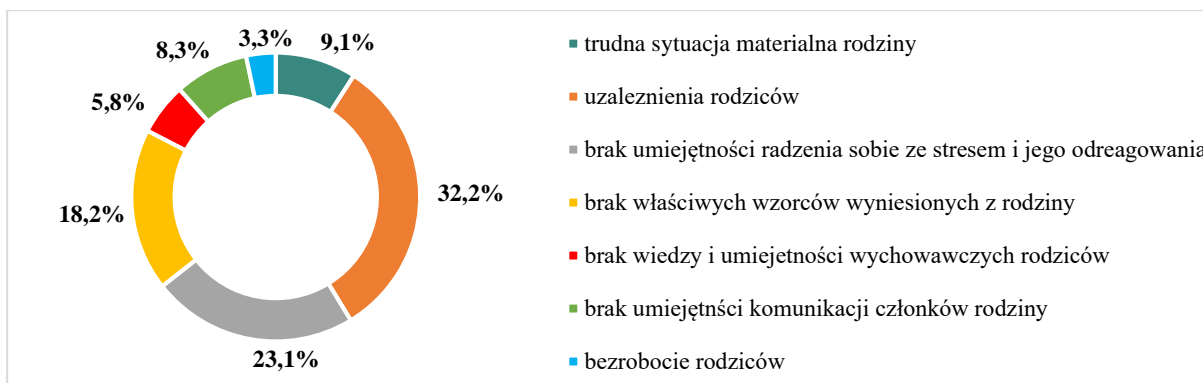

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Weryfikacja danych zawartych w powyższym wykresie nr XXXIV wskazuje, że 64,2% respondentów, czyli największa grupa badanych uważa, iż najczęściej do przemocy domowej, dochodzi w rodzinach, w których występuje problem z uzależnieniem, następnie dotkniętych ubóstwem – 13,3%, wielodzietnych – 9,2%, dotkniętych bezrobociem – 5,8%, o wysokim statusie materialnym – 5% oraz niepełnych 2,5%.

Na pytanie dot. środowiska występowania przemocy domowej 70,2% ankietowanych uznało, że miejsce zamieszkania nie ma znaczenia w przypadku występowania przemocy, 15,7% że w rodzinach zamieszkałych na terenie wsi a 14%, że zamieszkałych na terenie miasta.

Wykres nr XXXV. Jaka jest najczęstsza przyczyna występowania przemocy domowej?

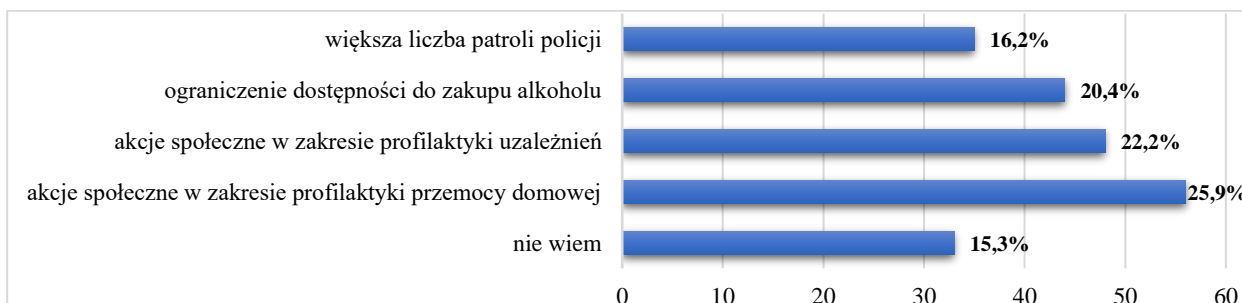
Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Jak wynika z analizy wykresu nr XXXV 32,2% osób biorących udział w badaniu uważa, że główną przyczyną występowania przemocy domowej jest uzależnienie rodziców, natomiast najmniej tj. 3,3% osób wskazało na bezrobocie rodziców.

Ankietowanym zadano również pytanie dotyczące tego, czy osoby stosujące przemoc domową wywodzą się jedynie z rodzin dysfunkcyjnych lub wykluczonych społecznie. Badanie wykazało, że 75,2% osób uważa że nie, natomiast 24,8% że tak.

Ankietowani uważają również, iż do zaprzestania stosowania przemocy domowej może przyczynić się natychmiastowa izolacja sprawcy przemocy domowej i uważa tak 34,7% respondentów. 20,7% osób biorących udział w badaniu uważa że, rozwód/rozstanie/ separacja, 19,8% wsparcie rodziny, 16,5% wsparcie instytucji pomocowych, a 8,3% niezależność finansowa osoby doznającej przemocy domowej.

Wykres nr XXXVI. Co miało by wpływ na poprawę poczucia bezpieczeństwa w powiecie sztumskim?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy ankiety.

Analiza wykresu nr XXXVI wykazała, że 25,9% respondentów uznało, iż na poprawę poczucia bezpieczeństwa w powiecie sztumskim, mogą wpłynąć akcje społeczne w zakresie profilaktyki przemocy domowej, 22,2% akcje społeczne w zakresie profilaktyki uzależnień, 20,4% ograniczenie dostępności do zakupu alkoholu, 16,2% większa liczba patroli policji, natomiast 15,3% osób biorących udział w badaniu uznało, że nie wie co mogło by wpłynąć na poprawę poczucia bezpieczeństwa.

Ankietowani wskazali również w badaniu, że na poprawę poczucia bezpieczeństwa w powiecie sztumskim może wpłynąć również - skuteczna pomoc, izolacja sprawcy, wsparcie ofiary i sprawcy terapią oraz większa dostępność do specjalistów psychologów oraz terapeutów, do których można się szybko dostać.

Respondentom zadano również pytanie dotyczące tego, co może przyczynić się do efektywniejszego przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego.

Ankietowani odpowiadając na to pytanie uznali, że do efektywniejszego przeciwdziałania przemocy domowej, może przyczynić się:

1.	Zwiększenie bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych	71 osób
2.	Zwiększenie dostępności do różnych form pomocy dla osób doznających przemocy	70 osób
3.	Lepsza komunikacja i szybszy przepływ informacji między instytucjami	69 osób
4.	Systematyczne podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb	58 osób
5.	Zwiększenie dostępności działań pomocowych dla osób doznających przemocy domowe	55 osób
6.	Zwiększenie dostępności działań pomocowych dla osób stosujących przemoc domową	50 osób
7.	Przyśpieszenie realizacji działań pomocowych i interwencyjnych	50 osób
8.	Lepsza znajomość lokalnej oferty pomocowej	47 osób

Charakterystyka osób biorących udział w ankiecie.

Na podstawie zebranych danych wynika, że w badaniu ankietowym uczestniczyło 52,1% kobiet oraz 47,9% mężczyzn.

Przedział wiekowy ankietowanych wynosił od 17 do 61 lat.

33,6% ankietowanych wskazało, że posiada dzieci, a 66,4%, że ich nie posiada.

54,5% respondentów jako miejsce swojego zamieszkania wskazało miasto, natomiast 45,5% wieś.

Wśród osób biorących udział w ankiecie 22,1% było w związku małżeńskim, 16,4% było w związku nieformalnym, 3,3% stanowiły osoby po rozwodzie, 57,4% osób deklarowało, że jest w stanie wolnym, natomiast 0,8%, że jest wdową/wdowcem.

5. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z metod analizy strategicznej. Polega ona na zaszeregowaniu posiadanych informacji na cztery grupy:

- **S (Strengths) – mocne strony**, wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu,
- **W (Weaknesses) – słabe strony**, wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu,
- **O (Opportunities) – szanse**, pozytywne czynniki zewnętrzne, wszystko co stwarza szanse korzystanej zmiany
- **T (Threats) – zagrożenia**, negatywne czynniki zewnętrzne, wszystko co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Opracowana diagnoza problemu przemocy domowej umożliwiła sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Sztumskim.

Mocne Strony	Słabe Strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dobre zaplecze pomocowe (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OPS, GKRPA, KPP, ZI) • Opracowanie Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. • Współpraca między instytucjami. • Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez jednostki do tego zobowiązane. • Funkcjonowanie na terenie Powiatu Zespołów Interdyscyplinarnych. • Wykwalifikowana, stale doskonaląca się kadra pomocy społecznej, • Dostępność nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego. • Realizacja na terenie Powiatu programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy. • Oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej – mieszkanie chronione treningowe o charakterze interwencyjnym. • Zjawisko coraz bardziej nagłaśniane przez media. • Powiat zabezpiecza potrzeby w zakresie umieszczania dzieci w instytucjonalnej lub rodzinnej formie opieki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Silnie zakorzenione zjawisko przemocy domowej w obyczajowości przez mity i stereotypy funkcjonowania rodziny. • Zjawisko silnie powiązane z innymi szkodliwymi zjawiskami: uzależnienia, ubóstwo, brak pracy może być ich skutkiem jak i przyczyną. • Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów. • Bierność świadków przemocy domowej. • Brak ośrodka wsparcia (domu dla matek z małoletnimi dziećmi) lub specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy domowej na terenie Powiatu. • Trudność w odizolowaniu sprawców przemocy od ofiar, mały poziom egzekucji opuszczania mieszkań przez sprawców. • Brak gotowości do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. • Mała liczba specjalistów (terapeutów, psychologów, prawników) przygotowanych do świadczenia pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz do pracy z osobami stosującymi przemoc. • Uzależnienie finansowe od osób stosujących przemoc, (jako osób utrzymujących rodzinę).

	<ul style="list-style-type: none"> • Trudność w utrzymaniu rezultatów pomocy – przemoc po pewnym czasie powraca. • Postawa osób doświadczających przemocy, które odmawiają składania zeznań przeciwko sprawcy przemocy, co staje się powodem zniechęcenia służb do działania. • Niewielka liczba przedstawicieli ochrony zdrowia włączających się do pracy Zespołów Interdyscyplinarnych. • Mała liczba lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się przemocą.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Postrzeganie przemocy jako problemu społecznego. • Wzrost świadomości społecznej i chęci korzystania z pomocy. • Zmiany w prawie umożliwiające skuteczniejsze przeciwdziałanie przemocy. • Przepływ informacji między instytucjami. • Monitorowanie środowisk przemocowych. • Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. • Oferta szkoleniowa dostosowana do potrzeb osób zawodowo i społecznie wspierających rodziny problemowe. • Stworzenie dostępnej całodobowo bazy miejsc schronienia dla ofiar przemocy w tym szczególnie dzieci. • Kampanie informacyjne podnoszące poziom wiedzy na temat możliwości uzyskania pomocy i placówek zapewniających pomoc <ul style="list-style-type: none"> • Natychmiastowa reakcja na przemoc. • Tworzenie programów osłonowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Społeczne przyzwolenie na przemoc. • Poczucie bezkarności u sprawców przemocy. • Problemy alkoholowe członków rodziny. • Negatywne wzorce zachowań społecznych. • Ukrywanie przez rodzinę aktów przemocy. • Bierność świadków przemocy. • Niewydolność wychowawcza rodzin. • Bezradność rodzin w rozwiązywaniu swoich problemów. • Problem przemocy domowej dotyka znacznie większej grupy osób aniżeli wynika to ze statystyk. • Zjawisko powodujące duże szkody społeczne, gdyż zaburza funkcjonowanie całych rodzin. • Brak motywacji sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. • Brak możliwości zaplanowania liczby osób jak i środków na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

6. Cele programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie sztumskim na lata 2024-2028.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu sztumskiego.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu, prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz doskonalenie kadry instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

7. Szczegółowy opis programu (harmonogram)

W poniższym harmonogramie stanowiącym tabele nr 26 zawarto szczegółowy opis realizacji niniejszego programu, w którym zawarto takie informacje jak:

- cele, zadania i działania, które będą realizowane,
- realizatorów odpowiedzialnych za realizację działań/zadań,
- przypisane do zadań terminy,
- częstotliwość uzyskiwania danych,
- oczekiwane rezultaty,
- wskaźniki.

Tabela nr 26. Harmonogram realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie sztumskim na lata 2024-2028

Cele szczegółowy 1	
Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu, prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	
Działania nr 1	Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w powiecie sztumskim
Zadanie	- Zbieranie danych statystycznych na temat rozmiaru zjawiska przemocy domowej.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie, OPS, Policja, oświata, GKRPA, Sąd, Prokuratura.
Wskaźnik	- Liczba pozyskanych danych na temat zjawiska przemocy od poszczególnych instytucji.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zbieranie danych jeden raz na początku każdego roku.
Oczekiwane rezultaty	- Określenie skali zjawiska. - Określenie zakresu problemów przemocy domowej.
Działanie nr 2	Podnoszenie wiedzy oraz świadomości mieszkańców powiatu na temat przemocy domowej
Zadanie	- Propagowanie i upowszechnianie ogólnopolskich i lokalnych kampanii profilaktycznych. - Upowszechnianie materiałów informacyjnych dot. przemocy. - Przygotowanie i rozpowszechnianie informatorów, ulotek, plakatów dot. przeciwdziałania przemocy domowej. - Zamieszczanie informacji dot. przeciwdziałania przemocy na stronach internetowych.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie, przy współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Policją, oświatą, GKRPA, Sądem, Prokuraturą.
Wskaźnik	- Liczba kampanii profilaktycznych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym. - Ilość upowszechnionych materiałów. - Liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów. - Liczba udostępnionych materiałów na stronach internetowych.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągłe.
Oczekiwane rezultaty	- Zmiana przekonań i postaw wobec przemocy domowej. - Podniesienie świadomości społecznej na temat skutków przemocy domowej. - Wzrost poziomu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy domowej.
Cele szczegółowy 2	
Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej	

Działania nr 1	Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej
Zadanie	- Opracowanie i realizacja Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2028, przyjętego uchwałą Rady Powiatu.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba opracowanych i realizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej. - Liczba uchwał w sprawie przyjęcia powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Opracowanie programu raz na 5 lat.
Oczekiwane rezultaty	- Zmiana przekonań i postaw wobec przemocy domowej. - Podniesienie świadomości społecznej na temat skutków przemocy domowej. - Wzrost poziomu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy domowej.
Działania nr 2	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej
Zadanie	- Zapewnienie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego dla osób doznających przemocy i ich rodzin.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie, OPS
Wskaźnik	- Liczba udzielonych porad psychologicznych. - Liczba udzielonych porad prawnych. - Liczba udzielonych porad socjalnych.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągłe.
Oczekiwane rezultaty	- Zapewnienie nieodpłatnego poradnictwa osobom doznającym przemocy domowej. - Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą.
Działanie 3	Utworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej
Zadanie	- Prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie, OPS.
Wskaźnik	- Ilość utworzonych grup wsparcia. - Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągłe.
Oczekiwane rezultaty	- Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą. - Uzyskanie dodatkowego wsparcia.
Działanie 4	Realizacja procedur „Niebieska Karta”
Zadanie	- Wszczywanie procedury „Niebieska Karta”. - Przekazywanie wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego z terenu miejsca zamieszkania lub pobytu osoby pokrzywdzonej, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie, OPS, KPP, placówki oświatowe, służba zdrowia.
Wskaźnik	- Liczba wszczętych „Niebieskich Kart”. - Liczba przekazanych formularzy „Niebieskiej Karty”. - Liczba osób (dorosłych, dzieci) objętych procedurą „Niebieską Kartą”.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągłe.

Oczekiwane rezultaty	- Zatrzymanie przemocy domowej. - Zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy. - Usprawnienie pomocy osobom dotkniętym domową.
Działanie 5	Powolywanie zespołów interdyscyplinarnych (ZI) i grup roboczych (GR)
Zadanie	- Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych do prowadzonych „Niebieskich Kart”.
Realizatorzy	OPS.
Wskaźnik	- Liczba posiedzeń ZI. - Liczba utworzonych grup roboczych (GR). - Liczba posiedzeń GR. - Liczba osób objętych pomocą GR. - Liczba rodzin objętych pomocą GR.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą. - Zatrzymanie przemocy domowej. - Zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy.
Działanie 6	Zapewnienie schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej
Zadanie 1	Prowadzenie mieszkania interwencyjnego dla osób doświadczających przemocy
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba mieszkań. - Liczba posiadanych miejsc w mieszkaniu interwencyjnym. - Liczba osób skierowanych przez OPS do mieszkania interwencyjnego. - Liczba osób objętych schronieniem (z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci).
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Zatrzymanie przemocy domowej. - Zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy. - Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą.
Zadanie 2	Utworzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Ilość utworzonych i prowadzonych (np. na zlecenie) domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. - Ilość miejsc dla osób dorosłych i małoletnich dzieci. - Liczba osób skierowanych przez OPS. (z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci).
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Zatrzymanie przemocy domowej. - Zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy. - Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą.
Działanie 7	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (p.p.d.)
Zadanie	- Zabezpieczenie dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub pogotowiu rodzinnym.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie, OPS.
Wskaźnik	- Liczba dzieci umieszczonych w trybie art. 12a ustawy o p.p.d.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.

Oczekiwane rezultaty	- Zapewnienie dziecku bezpieczeństwa. - Zatrzymanie przemocy domowej.
Działanie 8	Udostępnianie informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy domowej
Zadanie	- Umieszczanie na stronach PCPR wykazów instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy domowej. - Przekazywanie aktualnych wykazów instytucji – pocztą e-mail
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba opublikowanych wykazów. - Liczba instytucji, którym przekazano wykazy. - Liczba aktualizacji wykazów.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Usprawienie pomocy osobom dotkniętym domową. - Zwiększenie wiedzy wśród mieszkańców powiatu na temat instytucji udzielających pomocy. - Usprawienie przepływu informacji między instytucjami.
Działanie 9	Kontynuowanie i rozwijanie działań PIK
Zadanie	- Świadczenie interwencji kryzysowej osobom uwikłanym w problem przemocy domowej poprzez kontynuowanie i rozwijanie działalności Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Sztumie. - Udział pracowników PIK w szkoleniach, konferencjach, warsztatach oraz innych formach podnoszących umiejętności.
Realizatorzy	PCPR, PIK.
Wskaźnik	- Liczba osób korzystających z pomocy PIK - Liczba szkoleń.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób i rodzin zagrożonych bądź doświadczających przemocy. - Podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób ją stosujących.
Działanie 10	Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową
Zadanie	- Opracowanie i realizowanie Programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba opracowanych i realizowanych programów. - Liczba podjętych działań. - Liczba osób objętych wsparciem.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Poprawa funkcjonowania rodzin. - Zahamowanie zjawiska przemocy domowej. - Zmiana postaw i zachowania osób stosujące przemoc domową. - Podniesienie poziomu wiedzy na temat przemocy jej przyczyn i skutków.

Cele szczegółowy 3	
Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową	
Działanie 1	Opracowywanie i realizowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową
Zadanie	- Opracowanie i realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie sztumskim, przyjętego uchwałą Rady Powiatu.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie przy współpracy z OPS, KPP, Sąd, Kuratorzy.
Wskaźnik	- Liczba zrealizowanych programów. - Liczba osób skierowanych przez instytucje do udziału w programie. - Liczba osób, które przystąpiły do programu. - Liczba osób, które ukończyły program.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą. - Zahamowanie zjawiska przemocy domowej. - Zmiana postaw i zachowania osób stosujące przemoc domową. - Podniesienie poziomu wiedzy sprawców na temat przemocy, jej przyczyn i skutków.
Działanie 2	Monitorowanie zachowań sprawców przemocy po zakończeniu Programu
Zadanie	- Przeprowadzanie monitoringu, zgodnie z zapisami przyjętego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie. - Liczba osób, które ukończyły program.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Utrzymywanie właściwych postaw.
Działanie 3	Promocja Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc
Zadanie	- Opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjnych.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Ilość opracowanych ulotek i plakatów. - Umieszczenie informacji o programie na stronie PCPR. - Liczba przesyłanych do instytucji papierowych broszur, ulotek, plakatów.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Raz w roku.
Oczekiwane rezultaty	- Podniesienie poziomu wiedzy wśród mieszkańców powiatu na temat programu. - Większa liczba osób zgłaszających się samodzielnie do programu.
Działanie 4	Przekazywanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca
Zadanie	- Sporządzenie i przesłanie informatorów do właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/ miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba podmiotów, którym przekazano zaktualizowane Informatory.

Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Dwa razy w roku.
Oczekiwane rezultaty	- Zwiększenie wiedzy wśród instytucji na temat oferty pomocy dla osób stosujących przemoc domową jak i ofiar przemocy.
Działanie 5	Pomoc specjalistyczna dla osób stosujących przemoc domową
Zadanie	- Objęcie pomocą specjalistyczną osób stosujących przemoc domową.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie, OPS.
Wskaźnik	- Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej. - Liczba osób korzystających z pomocy prawnej. - Liczba osób uczęszczających na terapię uzależnień.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zbieranie informacji raz w roku.
Oczekiwane rezultaty	- Poprawa funkcjonowania rodzinnym osób stosujących przemoc domową.
Działanie 6	Opracowanie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową
Zadanie	Opracowanie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba osób, które przystąpiły do programu. - Liczba osób, która ukończyła program.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągle.
Oczekiwane rezultaty	- Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą. - Zahamowanie zjawiska przemocy domowej. - Zmiana postaw i zachowania osób stosujące przemoc domową.
Cele szczegółowy 4	
Wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz doskonalenie kadry instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	
Działanie 1	Organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe dla pracowników PCPR oraz kadr pomocy społecznej z terenu powiatu
Zadanie	- Zebranie informacji od OPS dot. tematyki szkoleń. - Zorganizowanie szkolenia.
Realizatorzy	PCPR w Sztumie.
Wskaźnik	- Liczba przesłanych tematów szkoleń. - Liczba szkoleń przeprowadzonych przez PCPR w danym roku. - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Jeden raz w roku.
Oczekiwane rezultaty	- Podniesienie jakości świadczonych usług przez instytucje. - Podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji pracowników instytucji.
Działanie 2	Zapewnienie dostępu do wsparcia specjalistycznego, superwizji, coachingu itp. dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy
Zadanie	- Wsparcie dla pracowników instytucji zajmujących się realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
Realizatorzy	PCPR, OPS, KPP, ZI, GKRPA.

Wskaźnik	- Liczba osób korzystających z wsparcia. - Liczba przeprowadzonych działań wspierających.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągłe.
Oczekiwane rezultaty	- Zmniejszenie ryzyka wypalenia zawodowego. - Zwiększenie kompetencji i umiejętności radzenia sobie ze stresem. - Podniesienie jakości świadczonych usług.
Działanie 3	Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze m. in. przemocy domowej w powiecie sztumskim
Zadanie	- Utrzymywanie stałej współpracy z Policją, ośrodkami pomocy społecznej, sądem, prokuraturą, i innymi instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej w celu wymiany informacji i doświadczeń.
Realizatorzy	PCPR, OPS, KPP, ZI, GKRPA, Sąd, Prokuratura.
Wskaźnik	- Liczba podmiotów współpracujących.
Termin realizacji	2024-2028
Częstotliwość	Zadanie ciągłe.
Oczekiwane rezultaty	- Usprawnienie przepływu informacji między instytucjami.

Źródło: Opracowane własne.

8. Adresaci programu.

Odbiorcami niniejszego programu będą:

- rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy;
- osoby dotknięte przemocą domową;
- sprawcy przemocy domowej;
- świadkowie przemocy domowej;
- pracownicy instytucji i służb pracujących na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

9. Realizatorzy programu.

W celu prawidłowego realizowania działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy, niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji, które spotykając się ze zjawiskiem przemocy w zakresie swoich obowiązków. Do tych instytucji należą przede wszystkim:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie;
- Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego;
- Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Komenda Powiatowa Policji w Sztumie;
- Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie;
- Sąd Rejonowy w Kwidzynie;
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Sztumie;
- Placówki służby zdrowia;
- Placówki oświatowe;
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka i rodziny.

10. Oczekiwane rezultaty.

- 1) Podniesienie świadomości mieszkańców Powiatu na temat przemocy domowej.
- 2) Zmiana postaw mieszkańców Powiatu wobec stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.
- 3) Wzrost świadomości mieszkańców Powiatu na temat miejsc, w których można uzyskać wsparcie i pomocy, dot. zarówno osób dotkniętych przemocą jak i sprawców przemocy.
- 4) Podniesienie kompetencji zawodowych wśród pracowników instytucji pomocowych pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

11. Monitoring programu.

- a. podmiot odpowiedzialny za zbieranie sprawozdań od poszczególnych realizatorów:
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie;
- b. częstotliwość sporządzania sprawozdań przez poszczególnych realizatorów:
 - raz w roku;
- c. sposób i forma przekazywania sprawozdań:
 - pisemna i elektroniczna;
- d. termin przekazania sprawozdania:
 - do końca lutego każdego rok.

12. Sposób i częstotliwość prowadzenia sprawozdawczości.

- a. podmiot odpowiedzialny za sprawozdawczość:
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie;
- b. termin sporządzania i termin przedłożenia organowi nadzorującemu oraz organ nadzorujący:
 - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie będzie przedkładał Zarządowi oraz Radzie Powiatu Sztumskiego roczne sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie stanowiło integralną część corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.

13. Zasady i źródła finansowania.

Program finansowany będzie z budżetu powiatu sztumskiego, budżetu państwa oraz z programów rządowych oraz programów finansowanych ze środków unijnych.

14. Ewaluacja programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, jako główny realizator Programu, będzie odpowiedzialne za ewaluację niniejszego Programu. Z uwagi na to, iż program ma charakter dynamiczny, będzie podlegał ewaluacji w zależności od diagnozy bieżących potrzeb oraz możliwości finansowych powiatu.

15. Bibliografia

1. W. Badura-Madej [HYPERLINK "http://medbook.com.pl/autor/pokaz/id/702/autor/agnieszka-dobrzynska-masterhazy"](http://medbook.com.pl/autor/pokaz/id/702/autor/agnieszka-dobrzynska-masterhazy) A. Dobrzyńska-Masterhazy, Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000.
 2. I. Pospiszyl, Razem przeciw przemocy, Wydawnictwo Akademickie, „Żak”, Warszawa 1999.
 3. I. Pospiszyl, Przemoc w rodzinie, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1998.
- I. Pospiszyl, Patologie społeczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie z dniem 1 czerwca 2023r. zmian do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zasadne jest opracowanie powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi. Opracowanie programu należy do zadań własnych powiatu zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Niniejszy Program kreuje spójny system przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Sztumskim, niezbędny do osiągnięcia celu, jakim jest przeciwdziałanie przemocy, poprzez podniesienie skuteczności pomocy jej ofiarom, a także odpowiednie działania interwencyjne i korekcyjne wobec osób stosujących przemoc. W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.